

Suomen kansallisbaletin
tanssijoita koskeva
työehtosopimus
2023 – 2025

Sisällys

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	1
TYÖEHTOSOPIMUS 2023–2025	11
1 § SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA	11
2 § YLEISET SOPIMUKSET	11
3 § TYÖSUHTEEN ALKAMINEN JA KESTO	11
4 § TANSSIJAN TEHTÄVÄT	12
5 § EI-KAUPALLISET TALLENTEET	13
6 § ESITYKSEN VALMISTAMINEN	14
7 § TYÖAIKA	16
8 § PÄIVITTÄISET LEPOTAUOT	19
9 § YLI- JA SUNNUNTAITYÖ	20
10 § VAPAAPÄIVÄT	20
11 § KESÄVAPAA JA VUOSILOMA	21
12 § LOMARAHA	22
13 § PALKKAUS	23
14 § MATKAKUSTANNUKSET, PÄIVÄRAHA JA KIERTUERAHA (poistettu) 24.3.2023 lukien sovelletaan liitettä 1	23
14 § SAIRAUUSLOMA, PERHEVAPAAT JA TERVEYDENHUOLTO	23
15 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS	26
16 § PYSYVÄ TYÖKYVYTTÖMYYS JA VANHUUDENTURVA	26
17 § RIKKOMUKSET	26
18 § OPINTOVAPAA	26
19 § ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	27
20 § PAIKALLINEN SOPIMINEN	28
21 § LUOTTAMUSHENKILÖ	28
22 § TANSSIJOIDEN EDUSTUS OOPPERAN HALLINNOSSA	30
23 § ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN	30
24 § TYÖRAUHA	31
25 § SELVIITYMISLAUSEKE	31
26 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA JA IRTISANOMINEN	31
LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata	33
LIITE 2 Matkustaminen	37
PALKKASOPIMUS 2023–2025	41
SOPIMUS PAIKALLISESTA SOPIMISESTA	45
PALKKATAULUKKO	46
M-TAULUKKO 1.5.2023 TANSSIJAT	46
M-TAULUKKO 1.6.2024 TANSSIJAT	47

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

Suomen Kansallisbaletin tanssijoita koskevan työehtosopimuksen uudistaminen

Aika 24.3.2023

Paikka Teams

Läsnä	Palvelualojen työnantajat PALTA ry Vuokko Piekkala Harri Gröhn Lotta Niemelä	Suomen Muusikkojen liitto ry Ahti Vänttinen Mirkka Kivilehto Ilona Vartiainen
--------------	---	--

1. Sopimuskausi

Työehtosopimus, palkkasopimus ja pöytäkirjat tulevat voimaan 24.3.2023. Uuden työehtosopimuksen ja palkkasopimuksen voimaantuloon asti noudatetaan aiempien sopimusten ja pöytäkirjojen määräyksiä.

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025. Sopimukset ja pöytäkirjat jatkuvat 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei niitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

2. Palkantarkistukset

2.1 Palkankorotukset vuonna 2023

Yleiskorotus

Palkkoja korotetaan 3,0 % suuruisella yleiskorotuksella viimeistään 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Palkkasopimuksen 3 §:n mukaista pisteen hintaa korotetaan 1.5.2023 3,0 %:lla.

Luottamushenkilön korvausta korotetaan 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Kertaerä

Kertaerän suuruus on 500 euroa ja se maksetaan syyskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Kertaerä maksetaan vain kuukausipalkkaisille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 20.6.2023 ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä tai työsuhde on alkanut kauden 2023 alussa, ollut voimassa koko edellisen näytöntövuoden (2022–2023) ja on voimassa kertaerän maksupäivänä. Kertaerä maksetaan myös, jos työntekijä on sairaana tai perhevaipalla.

Osa-aikaiselle työntekijälle kertaerän määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Kertaerää ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut (pois lukien eläköitymiset) tai työnantaja on irtisanonut työntekijän henkilöperusteella ennen kertaerän maksuajankohtaa.

Kertaerää ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, lomarahaa, ylityökorvausta tai perustunti/tuntipalkkaa laskettaessa.

2.2 Palkankorotukset vuonna 2024

Yleiskorotus

Palkkoja korotetaan 2,5 % suuruisella yleiskorotuksella viimeistään 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 2,5 %:lla.

Palkkasopimuksen 3 §:n mukaista pisteen hintaa korotetaan 1.6.2024 2,5 %:lla.

Luottamushenkilön korvausta korotetaan 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Yrityskohtainen erä

Lisäksi työnantaja käyttää 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta, työntekijöiden palkkojen korottamiseen 0,5 %, jonka jakamisesta työnantaja päättää luottamushenkilöä kuultuaan.

Yrityskohtaisen erän suuruus lasketaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien kuukausipalkkaisten työntekijöiden joulukuussa 2023 maksetuista peruskuukausipalkoista mukaan lukien näytöskorvaukset.

Yrityskohtaisen erän tarkoituksena on tukea palkkapolitiittisia tavoitteita, palkkauksen kannustavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Työntekijöiden osaamisen ja työssä suoriutumisen tulee olla ohjaavana tekijänä korotusten jakamisessa. Yrityskohtaista erää voidaan käyttää myös palkkausjärjestelmän kehittämiseen.

Korotusten kohdentamisessa otetaan huomioon työssä suoriutuminen, jota arvioidaan Kansallisoopperan ja -baletin strategisten tavoitteiden perusteella.

Yrityskohtaisen erän kohdentamisen jälkeen työnantaja selvittää kohtuullisessa ajassa luottamushenkilölle, miten yrityskohtainen erä on jaettu sekä erän kohdistumisen perusteet. Selvityksessä tulee käydä ilmi palkankorotusten saaneiden työntekijöiden lukumäärä, keskimääräisen korotuksen suuruus sekä palkankorotusten kokonaismäärä. Lisäksi erän käytöstä ja jakoperusteista informoidaan henkilöstöä.

3. Työehtosopimukseen tehtävät muutokset

3.1 Työaika

Muutetaan työehtosopimuksen 7 §:n 5. kohta kuulumaan seuraavasti:

Päiväjakson alkuun sisällytetään 75–90 minuutin treenaustunti. Kuitenkin jos päiväjaksoon sisältyy turvainfo, valmistava pääharjoitus tai pääharjoitus, voidaan treenaustuntia lyhentää vähintään 45 minuuttiin. Jos työpäivän alkuun sisältyy lyhyt yleisötyön esitys, voidaan treenaustuntia lyhentää vähintään 30 minuuttiin.

Lisätään työehtosopimuksen 7 §:n 6. kohtaan uusi 4. kappale kuulumaan seuraavasti:

Yhdenjaksoisen työpäivän alkuun voidaan sijoittaa lyhyt yleisötyöesitys. Tällöin esityksen kesto määräytyy sen tosiasiallisen keston mukaan. Esityksen ja seuraavan harjoituksen välille on tanssijalle varattava vähintään 45 minuutin pituinen tauko.

3.2 Matkustaminen

Poistetaan työehtosopimuksen 14 § ja palkkasopimuksen 6 §.

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen 2 otsikoksi Matkustaminen ja muutetaan liite kuulumaan seuraavasti:

LIITE 2 Matkustaminen

Matka-aika

1. Matka on suoritettava tarkoituksenmukaisella tavalla siten, ettei matkaan kulu aikaa eikä siitä aiheudu kustannuksia enemmän kuin tehtävien hoitaminen välttämättä vaatii.
2. Matkapäiviltä maksetaan palkka siltä matkaan käytetyltä ajalta, jolta työntekijä matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa kuitenkin enintään niin pitkältä ajalta, että hän saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Matka-aikaa ei lueta työaikaan.

3. Sunnuntai- ja pyhäpäivinä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta maksetaan matka-ajan palkka asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.
4. Milloin työntekijä tehtäviensä luonteen vuoksi itse päättää matkajensa suorittamisesta ja työaikansa käytöstä, ei korvausta matka-ajalta makseta.
5. Työntekijälle on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään vuorokausilepo työmatkan päättymisen ja seuraavan työvuoron alkamisen välillä.

Soveltamisohje

Matka-ajan palkassa on ensinnäkin kysymys sen ansionmenetyksen korvaamisesta, joka työntekijälle aiheutuu siitä, että asianomainen matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa. Tällöin korvausta suoritetaan enintään niin pitkältä ajalta, että työntekijä saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Jos työntekijä työvuorokauden aikana matkallaolon ohella tekee työtä, matka-ajan palkka maksetaan tällä perusteella vain niiltä matkatunneilta, jotka muodostuvat työtuntijärjestelmän mukaisen työajan ja todella työskennellyn työajan erotuksesta. Niin kuin työaikalain (872/2019) 3 §:n 2 momentista käy ilmi, tätä matka-aikaa ei lueta työaikaan.

Matka-ajan palkka maksetaan pykälän 2 momentin perusteella sunnuntai- tai pyhäpäivänä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan. Matka-ajan palkkaa suoritetaan vain todella matkustamiseen käytetyltä ajalta. Milloin työntekijä viettää viikkovapaapäivää tai muutoin on levossa, matka-ajan palkkaa ei suoriteta. Matkustamisen tarkoitukseen liittyvät pysähdysajat (esim. väliasemilla) luetaan matka-aikaan. Sunnuntaina ja muuna vapaapäivänä vuorokauden käsite määräytyy sen mukaan, kuinka asianomaisen työvuorokausi alkaa ja päättyy siitä riippumatta, miltä ajalta sunnuntaityön korotusosa hänelle suoritetaan.

Yleisellä säännöllä ei ole määriteltävissä, kuka on sellaisessa, pykälän 5. kohdan tarkoittamassa asemassa, että häneen ei sovelleta matka-ajan palkkaa koskevia sopimusmääräyksiä. Yksittäistapauksessa on huomiota kiinnitettävä muun ohella tehtävien luonteeseen, henkilön asemaan organisaatiossa sekä siihen, mitä hänen palkkausperusteitaan vahvistettaessa on otettu huomioon.

Matkakustannusten korvaukset

1. Näitä määräyksiä sovelletaan kotimaassa ja ulkomailla tehtyjen työntekijöiden työmatkojen matkakustannusten korvaamiseen, ellei muualla ole toisin säädetty, määrätty tai sovittu.

Työntekijälle, jolla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta matkakustannusten korvauksia tehtävän suorittamista pyytäneeltä toimeksiantajalta, suoritetaan työnantajan varoista matkakustannusten korvauksia vain siltä osin kuin toimeksiantajan maksamat korvaukset ovat näiden määräysten mukaisia korvauksia pienemmät.

2. Matkakustannuksina pidetään niitä ylimääräisiä menoja, joita asianomaisella on ollut työmatkan johdosta.

Työmatkasta maksetaan matkakustannusten korvauksena matkustamiskustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumis- ja hotellikorvausta ja yömatkarahaa. Lisäksi maksetaan eräitä erilliskorvauksia.

3. Matkakustannusten korvaus ja päiväraha suoritetaan kulloinkin voimassa olevan Verohallinnon verovapaita matkakustannusten korvauksia koskevan päätöksen mukaisesti.
4. Työmatka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin huomioon ottaen työmatkan ja asianomaisen hoidettavaksi määrättyjen tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen on mahdollista.

Soveltamisohje

Matkustustapaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä matkan välitömiä kustannusten ohella myös muihin kokonaiskustannuksiin vaikuttaviin seikkoihin, muun muassa matkan vaikutuksiin työajan käyttöön. Kaikki matkan keston, matkustustapaan ja kustannuksiin vaikuttavat erityistekijät tulisi esittää matkasuunnitelmassa ennen matkaa. Vertailua suoritettaessa voidaan työajan säästön lisäksi ottaa huomioon myös vapaa-ajan merkittävä säästö.

Jos työmatkan perustellusta matkan kokonaiskustannuksia alentavasta syystä (esimerkiksi ulkomaanmatkoilla ns. matkapaketin edullisuuden johdosta) sisällytetään sellaista ”ylimääräistä matka-aikaa”, jota matkaohjelma ei sinänsä edellytä, on tämä matka-aika korvattavaa vain, jos se on sisällytetty matkasuunnitelmaan. Ylimääräisen matka-ajan matkasuunnitelmaan sisällyttämisen edellytyksenä on aina, että matkan kokonaiskustannukset alenevat merkittävästi ja että työmatkan piteneminen on kohtuullisessa suhteessa saavutettuun säästöön nähden ja matka siten kokonaisuutena suoritetaan työnantajalle edullisimmalla tavalla.

Työmatkasta ei suoriteta korvausta enempää kuin mitä olisi ollut maksettava, jos työmatka olisi tehty työnantajalle edullisimmalla

tavalla. Täten esimerkiksi omalla autolla tehdystä työmatkasta suoritetaan korvaus sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen, mikäli tämä olisi ollut edullisempaa. Jos muuta riittävää selvitystä ei ole esitetty, voidaan yleisten kulkuneuvojen kustannusten laskemiseksi käyttää yleisiä taksoja (esim. kertalipun hinta tai Matkahuollon taulukot).

5. Asianomaiselle maksetaan korvaus matkalipusta sekä hänen suorittamistaan paikka- ja makuupaikkalipuista, välttämättömistä työvälineiden kuljettamisesta aiheutuneista rahtimaksuista sekä muista niihin verrattavista välttämättömistä varsinaiseen matkustamiseen kuuluvista maksuista. Taksin sekä tilaus- tai vuokra-ajoneuvon käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos sen käyttö on perusteltua ottaen huomioon 4 kohdassa mainitut edellytykset. Lentokentällä, rautatieasemalla ja hotellimajoituksen yhteydessä perittävä auton seisontapaikkamaksu korvataan tosittien mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta päivältä kutakin työmatkaa kohti.

6. Erilliskorvaukset

Työmatkasta aiheutuvina kuluina korvataan tosittien mukaisesti seuraavat kulut:

- lentokenttävero;
- ulkomaanmatkoilla passi- ja viisumimaksut;
- välttämättömät lääke- ja rokotusmaksut;
- ulkomaanmatkoilla matkatavaravakuutuksen vakuutusmaksu enintään 1 600 euroa vakuutusmäärästä sekä enintään 31 päivää kestävää työmatkaa varten otetun kertamatkustajavakuutuksen vakuutusmaksu siltä osin kuin se oikeuttaa matkasairaudesta, tapaturmasta tai matkan peruuntumisesta tai keskeytymisestä aiheutuviin kulukorvauksiin tai koko vuoden ajaksi otetun matkustajavakuutuksen enintään 50 euroa vakuutusmaksu,
- välttämättömät matkan järjestelyihin ja työasioihin liittyvät puhelin- ja viestintäkulut asiallisin perustein;
- hotellimajoituksen yhteydessä perittävä tallelokerovuokra
- muut pakolliset edellisiin verrattavat maksut

7. Matkalasku ja tositteet

Matkan kustannuksista on haettava korvausta matkalaskulla, joka on jätettävä työnantajalle kahden kuukauden kuluessa matkan päättymisestä uhalla, että oikeus korvaukseen muutoin menetetään. Erityisestä syystä voi työnantaja määrätä, että korvausta on haettava edellä mainittua lyhyemmänkin kohtuullisen ajan kuluessa. Työnantaja voi hakemuksesta myöntää luvan korvauksen maksamiseen, vaikka korvausta ei ole haettu määräajassa. Matkalaskuun on liitettävä tositteet syntyneistä kustannuksista silloin, kun tositte niistä on ollut saatavilla.

3.3 Paikallinen sopiminen

Muutetaan työehtosopimuksen 21 §:n 1. kohdan 1. kappale kuulumaan seuraavasti:

Paikallisesti sopien voidaan poiketa tämän työehtosopimuksen 6 §:n, 7 §:n 9, 13, 14, 15 ja 17 kohtien, 11 §:n 1 kohdan ja 14 §:n 4 kohdan määräyksistä. Työehtosopimuksen tarkoittama paikallinen sopiminen on mahdollista työnantajan ja luottamushenkilön kesken.

3.4 Perhevapaamääräysten päivittäminen

Siirtymämääräys

Työehtosopimuksen ja liitteen 1 perhevapaamääräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 24.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 24.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 25.2.2022-23.3.2023 voimassa olleita työehtosopimuksen äitiys- ja isyysvapaan määräyksiä.

Perhevapaat

Muutetaan työehtosopimuksen 15 §:n 5. kohta kuulumaan seuraavasti:

Perhevapaat

Tanssijan raskaus- ja vanhempainvapaaseen sovelletaan tämän 15 §:n määräysten lisäksi liitteen 1 määräyksiä. Täydellä palkalla tarkoitetaan 2-kohdan mukaan laskettua palkkaa.

Raskaus- ja vanhempainvapaan palkkaa laskettaessa otetaan huomioon edellisen näytöntövuoden aikana tanssijoiden näytöskorvauksen 12 kuukauden keskiarvon mukaan laskettu summa.

Poistetaan työehtosopimuksen 15 §:n kohdat 6.-7., kohta 10. ja kohdan 11. ensimmäinen kappale.

Muutetaan työehtosopimuksen 15 §:n 8. kohta kuulumaan seuraavasti:

Raskausvapaan myöntäminen ei vähennä tanssijan oikeutta saada muita työehtosopimukseen perustuvia etuisuuksia.

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen 1 otsikko ja 6 ja 7 § kuulumaan seuraavasti:

LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata

6 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkallisuus

1. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka raskausrahakauden alusta lukien yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- raskausvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista ja
- työnantajalle esitetään todistus raskauden kestosta ja lasketusta synnytysajasta.

2. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- vanhempainvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista.
Jos haetun vanhempainvapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, edellytyksenä palkalliselle vanhempainvapaalle on, että sitä haetaan vähintään kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista. Adoptiolapsen hoidon vuoksi pidettävästä vapaasta ilmoitettaessa on, jos mahdollista, noudatettava edellä säädettyä ilmoitusaikaa ja
- työnantajalle esitetään pyydettyä todistus lapsen syntymästä tai todistus adoption pätevydestä.

Vanhempainvapaan 32 ensimmäisellä arkipäivällä tarkoitetaan sairausvakuutuslain mukaisen vanhempainrahakauden 32 ensimmäistä arkipäivää.

3. Työntekijän on pyrittävä ilmoittamaan työnantajalle raskausvapaata ja vanhempainvapaata haettaessa, milloin ja millä tavoin jaksottaen perheen on tarkoitus käyttää raskausvapaata ja vanhempainvapaata.

7 § Päivärahan sekä raskaus- ja vanhempainrahan siirtyminen työnantajalle

1. Työntekijän oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, raskaus- ja vanhempainrahaan siirtyy palkallisen sairausloman, raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työnantajalle siltä osin kuin päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkkauksen määrää.
2. Työntekijä, jolle maksetaan tämän liitteen mukaisesti palkkaa sairausloman, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, on velvollinen noudattamaan niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain nojalla työnantajalle suoritettavan päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan hakemista varten.

3. Sairausloma-, raskaus- tai vanhempainvapaa-ajan palkka voidaan maksaa vähennettynä päivä-, raskaus-, tai vanhempainrahan määrällä, jos oikeus päivä-, raskaus- tai vanhempainrahaan ei siirry työnantajalle ja tämä johtuu siitä, että työntekijä on laiminlyönyt noudattaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja määräyksiä ja ohjeita.

3.5 Erimielisyyksien ratkaiseminen

Muutetaan 24 § kuulumaan seuraavasti:

Tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava Oopperan ja Baletin edustajan ja asianomaista henkilöstöryhmää edustavan luottamushenkilön kesken.

Jos neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, osapuolet voivat saattaa asian allekirjoittajajärjestöjen käsiteltäväksi.

Edellä mainitut neuvottelut on aloitettava kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu kirjallinen ilmoitus erimielisyydestä ja pyydetty neuvotteluja, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

Ellei erimielisyyttä saada järjestöjen kesken selvitettyä, osallinen voi viedä erimielisyyden työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennen kuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitettujen liittoneuvottelujen ja jompikumpi sopijapuoli on ilmoittanut kirjallisesti neuvottelujen päättyneen.

3.6 Sukupuolineutraalit nimikkeet

Muutetaan luottamusmies-termi luottamushenkilöksi sekä 22 §:n otsikoksi Luottamushenkilö ja sen 1. kohta kuulumaan seuraavasti:

Työehtosopimuksessa luottamushenkilöllä tarkoitetaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien tanssijoiden valitsemaa ja työnantajalle ilmoittamaa luottamusmiestä.

3.7 Luottamushenkilön koulutus

Muutetaan 22 §:n 15. kohta kuulumaan seuraavasti:

Luottamushenkilöllä on oikeus osallistua Suomen Muusikkojen Liitto ry:n järjestämiin ja PALTA ry:n vuosittain yhteisesti hyväksymiin koulutuksiin. Työnantaja maksaa koulutukseen osallistuvalle luottamushenkilölle kuukausipalkan koulutusajalta sekä korvaa majoitus- ja matkakulut työehtosopimuksen matkustamista koskevan liitteen mukaisesti.

4. Muut asiat

4.1 Palkkausjärjestelmän kehittämistä koskeva työryhmä

Sopimuskauden aikana paikalliset osapuolet selvittävät työehtosopimuksen palkkausjärjestelmän uudistamistarpeita kuten ikälisäjärjestelmän kehittämistä ja paikkauskorvauksia ja tekevät sopimuskauden loppuun mennessä tätä koskevan ehdotuksen. Työryhmän esittämät ehdotukset palkkausjärjestelmän kehittämiseksi tulee olla toteutettavissa sopimusosapuolten vuosia 2023-2024 koskevan palkkaratkaisun kustannusraamin puitteissa.

4.4 Jatkuvan neuvottelun periaate

Sopimusosapuolet noudattavat sopimus- ja neuvottelutoiminnassaan jatkuvan neuvottelun periaatetta. Osapuolet voivat ottaa käsittelyyn esille nousevia asioita sopimuskauden aikana ja tarvittaessa sopia työehtosopimuksen muuttamisesta kesken sopimuskauden.

5. Sopimuksen irtisanominen

Sopimukset jatkuvat 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei niitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta ja palkkasopimuksesta neuvoteltaessa ovat aiempien sopimusten määräykset voimassa niin kauan, kunnes uudet sopimukset on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta sopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

Tuomas Aarto

Minna Ääri

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Ahti Vanttinen

Mirkka Kivilehto

TYÖEHTOSOPIMUS 2023–2025

1 § SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA

Tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvat Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n (jäljempänä Ooppera ja Baletti) palveluksessa olevat kuukausipalkkaiset tanssijat.

2 § YLEISET SOPIMUKSET

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia EK:n ja SAK:n välisiä sopimuksia:

- yleissopimus 1997, lukuun ottamatta yleissopimuksen 2 ja 5 lukua. Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (725/78) sijaan sovelletaan yhteistoimintalain (1333/2021) säännöksiä (viittaussmääräys)
- irtisanomissuojaa ja lomautusta koskeva yleissopimus soveltamisohjeineen 2001 siten muutettuna, että 19 §:n mukainen takaisinottoaika on neljä kuukautta. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinottoaika on kuitenkin kuusi kuukautta.

3 § TYÖSUHTEEN ALKAMINEN JA KESTO

Työsopimus

1. Työhönotto tapahtuu kirjallisella työ sopimuksella, jonka malli on nähtävillä tanssijoiden ilmoitustaululla.

Tanssijan on vaadittaessa esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan Oopperan ja Baletin ohjeistuksen mukaisesti.

2. Työsuhteen ja siihen perustuvien oikeuksien katsotaan alkavan siitä päivästä, jolloin tanssija tosiasiallisesti on työnantajan käytettävissä sopimuksen mukaiseen työhön.

Työsuhde on voimassa toistaiseksi, ellei työ sopimuksessa ole toisin sovittu.

3. Ennen koeajan päättymistä on luottamushenkilölle varattava tilaisuus lausua mielipiteensä koeaikaisen tanssijan työsuhteen vakinaistamisesta tai määräaikaisesta kiinnittämisestä.
4. Tanssijaksi pyrkivän on suoritettava koetanssi. Koetanssilautakunta tekee koetanssin perusteella hakijoiden ehdollepanon. Koetanssilautakuntaan kuuluvat baletinjohtaja, balettimestarit, baletin luottamushenkilö ja/tai baletin valtuuskunnan edustaja. Työnantaja päättää ulkomailta järjestettäviin koetanssitilaisuuksiin osallistuvista koetanssilautakunnan jäsenistä. Tällöin koetanssin tulos esitellään myös koko koetanssilautakunnalle.

Baletinjohtaja voi kuitenkin kiinnittää tanssijan ilman koetanssia ottaen huomioon kyseisen tanssijan taidot sekä soveltuvuuden Oopperan ja Baletin tarpeisiin. Baletinjohtaja tiedottaa koetanssilautakuntaa tällaisista kiinnityksistä ja niiden perusteista, jonka jälkeen koetanssilautakunta voi lausua näkemyksensä tanssijan soveltuvuudesta työtehtäviin koeajan kuudessa.

5. Baletinjohtaja voi kiinnittää ammatillisen koulutuksen saaneen henkilön harjoittelijaksi enintään kolmen vuoden ajaksi, jos henkilöllä ei ole riittävää valmiutta itsenäiseen työskentelyyn. Harjoittelija voidaan valita toimeensa ilman uutta koetanssia.

Pöytäkirjamerkintä:

1.8.2013 aloittaneen Nuorisoryhmän (nuorisobaletin) tanssijat voidaan kiinnittää harjoittelijoiksi siksi ajaksi, kun he työskentelevät nuorisobaletissa.

Työsopimuksen irtisanominen

Työsopimuksen irtisanomistilanteissa noudatetaan työsopimuslain säännösten lisäksi seuraavia määräyksiä:

6. Ooppera ja Baletti ei saa sanoa irti tanssijan työsopimusta ilman työsopimuslain 7 luvun mukaista asiallista ja painavaa syytä.

Tällaisena irtisanomisperusteena pidetään mm. tanssijan ilmeistä ammattitaidon puutetta verrattuna Oopperan ja Baletin muihin tanssijoihin.

Mikäli irtisanomisen perusteena on tanssijan ilmeinen ammattitaidon puute, asiaa koskeva varoitus perusteluineen on annettava kirjallisesti vähintään kaksi kuukautta ennen irtisanomista asianomaiselle tanssijalle ja luottamushenkilölle. Ennen irtisanomista asia käsitellään koetanssilautakunnassa, joka antaa asiasta lausunnon.

4 §

TANSSIJAN TEHTÄVÄT

1. Tanssija osallistuu Oopperan ja Baletin työohjelman mukaisesti harjoitukseen ja näytöksiin. Oopperan ja Baletin viikkotyöohjelma asetetaan baletin

omalle viralliselle tiedotustaululle viimeistään edellisen viikon perjantaina. Jos viikkotyöohjelmaan on muusta kuin sairauden aiheuttamasta syystä tehtävä muutos, on siitä erikseen sovittava asianomaisten kanssa.

Työnantajan ei tarvitse ilmoittaa viikkolistalla maskeeraukseen tai jälkitech-
taviin käytettävää aikaa.

2. Mikäli tanssija joutuu tehtävänsä varten hankkimaan jonkin erityisen taidon, on tästä ennen tehtävään ryhtymistä sovittava hänen kanssaan. Aiheutuneet kustannukset suorittaa Ooppera ja Baletti.
3. Jos tanssija joutuu asettumaan toisen tanssijan tilalle ja oppimaan hänen tehtävänsä poikkeuksellisen nopeasti, hän saa vakinaisen palkkansa lisäksi korvauksen palkkasopimuksen mukaisesti.
4. Tanssija osallistuu Oopperan ja Baletin ohjelmiston ja muun taiteellisen työn suunnitteluun Oopperan ja Baletin sääntöjen mukaan.

Tanssija on velvollinen osallistumaan Oopperan ja Baletin oopperatalossa tai muualla järjestämiin esityksiin ja muihin tilaisuuksiin.

5. Tanssija on myös velvollinen osallistumaan Oopperan ja Baletin järjestämiin esityksiin muilla paikkakunnilla ja ulkomailla.
6. Esitysten televisiolähetyksistä tanssijat saavat korvauksen Oopperan ja Baletin ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n välisen tallennesopimuksen mukaan.

Tanssijoiden työvelvoitteeseen kuuluvat tv-esiintymiset tallennesopimuksen edellyttämässä laajuudessa.

5 §

EI-KAUPALLISET TALLENTEET

1. Oopperan ja Baletin on oikeus tehdä tai teettää omaa markkinointia, tiedotusta ja yleisökoulutusta varten harjoituksista ja esityksistä valokuvia sekä tallenteita, joihin sisältyy Oopperan ja Baletin palveluksessa olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä.
2. Tallenteet tehdään työaikana työpaikalla.
3. Markkinointi- ja tiedotustoiminnassa voidaan käyttää painotuotteita ja sähköisiä viestimiä. Mikäli tallennettuja esityksiä tai valokuvia siirretään tietoverkkoon, aineisto on suojattava asianmukaisesti kopioinnin estämiseksi.
4. Oopperan ja Baletin saa valmistaa palveluksessaan olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä sisältäviä tallenteita omaan arkisto- ja harjoituskäyttöön sekä Oopperan ja Baletin toiminnan ja tuotantojen esittelemistä varten. Arkistotallenteita voidaan antaa tutkijoiden ja opiskelijoiden tutkittavaksi Oopperan ja Baletin omissa tiloissa. Harjoitustallenteet on tarkoitettu Oopperan ja Baletin esitysten valmistamisen edistämiseksi ja Oopperan ja Baletin esityksiin osallistuvat henkilöt voivat sa-
notussa tarkoituksessa käyttää näitä tallenteita.

5. Oopperalla ja Baletilla on oikeus ottaa tallenteista kopioita edellä mainittuja tarkoituksia varten. Tallenteita ei saa käyttää muihin kuin edellä mainittuihin tarkoituksiin.

Arkisto- ja tarkkailutallenteet

Arkistotallenteet

6. Ooppera ja Baletti saa valmistaa palveluksessaan olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä sisältäviä tallenteita arkistoaan varten. Arkistotallenteet on säilytettävä Oopperan ja Baletin arkistossa. Tallenteita ei saa kopioida, mutta niistä voidaan ottaa varmuuskopio. Arkistotallenteita voidaan antaa tutkijoiden ja opiskelijoiden tutkittavaksi Oopperan ja Baletin omissa tiloissa.

Tarkkailutallenteet

7. Oopperalla ja Baletilla on oikeus valmistaa palveluksessaan olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä sisältäviä tarkkailutallenteita, jotka on tarkoitettu esitysten kulun arvioimiseksi. Tallenteet tehdään suoraan esityksestä ja ne hävitetään viiden vuorokauden kuluessa tallentamispäivästä.

Harjoitustallenteet

8. Ooppera ja Baletti saa valmistaa palveluksessaan olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä sisältäviä tallenteita Oopperan ja Baletin omaa harjoituskäyttöä varten. Tallenteet on tarkoitettu Oopperan ja Baletin esitysten valmistamisen edistämiseksi ja Oopperan ja Baletin esityksiin osallistuvat henkilöt voivat sanotussa tarkoituksessa käyttää näitä tallenteita.

Arkisto-, harjoitus- ja tarkkailutallenteita ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin mitä edellä on sanottu.

Tallenteita koskevat tiedot

9. Oopperan ja Baletin on pidettävä tallenteista luetteloja, jonka oikeudellisuudesta vastaa nimetty henkilö.
10. Luottamushenkilöllä on oikeus saada vuosittain kirjalliset tiedot edellisen näytäntövuoden tallenteista.

6 §

ESITYKSEN VALMISTAMINEN

Pääharjoitukset

1. Ensi-illan yhteydessä on teoksen osajaoille varattava riittävä määrä harjoituksia, kuitenkin vähintään yksi valmistava pääharjoitus ja yksi pääharjoitus, ellei paikallisesti toisin sovita. Repriisien yhteydessä osajaoille pyritään järjestämään vähintään yksi valmistava sekä varsinainen pääharjoitus.

Valmistavaksi pääharjoitukseksi nimitetään harjoitusta, jossa tärkeimmät kunkin teoksen esittämiseen olennaisesti vaikuttavat olosuhteet ja väli-
neet ovat varsinaisen esityksen mukaiset.

Pääharjoitukseksi nimitetään harjoitusta, jossa orkesteri (tai ääninauha baletissa, joka esitetään nauhalta), lavastus, valaistus, puvut, naamiot, tarpeisto, tehosteet ja avustajat ovat varsinaisen esityksen mukaiset.

Pääharjoituksen aikana harjoitellaan toista teosta ainoastaan tanssijan suostumuksella.

Ennen pääharjoituksen päättymistä voivat tanssijat poistua vain koreografin tai ohjaajan luvalla.

2. Kenraaliharjoitus pidetään viimeistään ensi-iltaa edeltävänä päivänä.

Ensi-iltateoksissa kenraaliharjoituksen ja mahdollisen toisen osajaon viimeisen pääharjoituksen sekä repriiseissä viimeisen pääharjoituksen tulee jatkua kuin esitys. Sitä ei saa keskeyttää eikä tanssijaa saa sen päätyttyä pidättää kauempaa kuin korkeintaan yhden tunnin ajan.

Henkilökunnan ja omaisten läsnäolo

3. Valmistavia pääharjoituksia ja pääharjoituksia saavat baletinjohtajan luvalla olla seuraamassa ainoastaan laitoksen henkilökuntaan tai hallintoelimiin kuuluvat ja heidän omaisensa, ulkopuoliset teatteritaiteilijat ja opiskelijat sekä esityksen valmistamiseen osalliset asiantuntijat. Kenraaliharjoitukseen saavat laitoksen henkilökuntaan ja hallintoelimiin kuuluvat ja heidän omaisensa tulla ilman erikoislupaa. Kaikkiin muihin harjoituksiin on kaikilta sivullisilta pääsy kielletty ilman baletinjohtajan erikoislupaa. Kuitenkin arvostelijoille varataan pääsy ainoastaan ennakkonäytäntöihin ja ns. avoimien päivien harjoituksiin.

Avoimet päivät

Jokaista ensi-iltaa edeltävään harjoitusvaiheeseen voidaan sisällyttää kaksi avointa päivää, jolloin arvostelijoilla ja muilla ulkopuolisilla on mahdollisuus seurata harjoitusta. Niistä ilmoitetaan viikoittaisessa työohjelmassa.

Ennakkonäytäntö

Kenraaliharjoitus katsotaan ennakkonäytännöksi, mikäli harjoituksessa on maksanutta yleisöä.

Siirtyminen eri teoksen harjoitukseen

Samana harjoituksen aikana tanssija on velvollinen osallistumaan kahden eri teoksen harjoitukseen, jos selvä ajanjako niiden kesken käy työohjelmasta ilmi.

Yhdestä harjoituksesta toiseen siirtynyt tanssija on tarvittaessa velvollinen palaamaan ensimmäisen teoksen harjoitukseen. Teoksella tarkoitetaan

myös samassa näytännössä esitettävää ohjelmakokonaisuutta teosten lukumäärästä riippumatta.

Muistiharjoitus

4. Jos teos tulee ohjelmistoon kolmen viikon esitystauon jälkeen, on pidettävä muistiharjoitus, jolloin teos käydään musiikillisesti ja näyttämöllisesti lävitse. Jos tauko on pitempi, on teokselle järjestettävä tarpeellinen määrä harjoituksia. Jos teoksen edellisestä esittämisestä on kulunut enemmän kuin vuosi, on sille annettava ainakin yksi pääharjoitus.

Vapautus muusta työstä

5. Ensi-iltaan, kenraaliharjoitukseen tai uuden osajaon pääharjoitukseen ja sellaiseen ennakkonäytäntöön, jota seuraamassa on arvostelijoita, osallistuva tanssija ei samana päivänä osallistu muuhun Oopperan ja Baletin osoittamaan työhön kuin koreografin tai ohjaajan ja tanssijan keskinäisestä sopimuksesta järjestettävään kyseisen teoksen muistiharjoitukseen tai neuvotteluun.

Keskeisessä tehtävässä oleva tanssija tulisi, mikäli mahdollista, vapauttaa uuden roolin tai repriisin ensimmäisenä esityspäivänä muusta vaativasta harjoitustyöstä.

Kiertueet ulkomailla

6. Ulkomaisilla kiertueilla on jokaisella uudella esiintymispaikalla järjestettävä mahdollisuus ohjelman läpikäymiseen.

7 §

TYÖAIKA

Yleistä

1. Tanssijalla on 224 työpäivää näytäntövuodessa.
2. Tanssijan säännöllinen työaika on enintään 7 tuntia päivässä.
3. Lauantaisin ja pyhäpäivien aattona harjoitus voi kestää enintään 3 tuntia, ellei 12. kohdasta muuta johdu.

Harjoitukset

4. Harjoitusjakso ilman taukoa saa kestää yhtäjaksoisesti enintään 1,5 tuntia.
5. Päiväjakson alkuun sisällytetään 75–90 minuutin treenaustunti. Kuitenkin jos päiväjaksoon sisältyy turvainfo, valmistava pääharjoitus tai pääharjoitus, voidaan treenaustuntia lyhentää vähintään 45 minuuttiin. Jos työpäivän alkuun sisältyy lyhyt yleisötyön esitys, voidaan treenaustuntia lyhentää vähintään 30 minuuttiin.

6. Tanssijan harjoituspäivä jaksottuu yleensä harjoitusten ja taukojen osalta esimerkiksi seuraavasti:

10.00-11.15	treenaustunti	10.00-11.15	treenaustunti
11.15-11.30	tauko	11.15-11.30	tauko
11.30-13.00	harjoitus	11.30-13.00	harjoitus
13.00-13.20	tauko	13.00-13.45	tauko
13.20-14.30	harjoitus	13.45-15.15	harjoitus
14.30-15.00	tauko	15.15-15.30	tauko
15.00-17.00	harjoitus	15.30-17.00	harjoitus

(sis. 15 min tauko)

Yksiosaiseen harjoituspäivään tulee sisältyä yksi vähintään 30 minuutin pituinen ruokatauko.

Harjoitukset voidaan jakaa lyhyempiin jaksoihin, jolloin ruokatauon tulee alkaa viimeistään klo 15.00.

Yhdenjaksoisen työpäivän alkuun voidaan sijoittaa lyhyt yleisötyöesitys. Tällöin esityksen kesto määräytyy sen tosiasiallisen keston mukaan. Esityksen ja seuraavan harjoituksen välille on tanssijalle varattava vähintään 45 minuutin pituinen tauko.

Tanssijan harjoituspäivä voi vaihtoehtoisesti jaksottua esityspäivänä ja lauantaicin esimerkiksi seuraavasti:

3,5 tunnin esitys arkipäiväisin		lauantai tai 4 tunnin esitys arkipäiväisin	
10:00-10:45	treenaustunti 1	10:00-10:45	treenaustunti 1
10:00-11:15	treenaustunti 2	10:00-11:15	treenaustunti 2
11:00-13:30	harjoitus	11:00-13:00	harjoitus

Treenaustunti voidaan lyhentää vähintään 45 minuuttiin lauantaicin tai jos iltajaksoon sisältyy 3,5 tai 4 tunnin työajaksi luettava esitys.

7. Työaika voi jakautua päivittäin kahteen työjaksoon, jos esitys, kenraaliharjoitus, pääharjoitus, valmistava pääharjoitus tai oopperaosaston kanssa tehtävä yhteistyöproduktio muodostaa iltatyöjakson. Muunlaisia kaksiosaisia työpäiviä voi olla korkeintaan neljä näytäntövuoden aikana. Yksi työjakso voi kestää enintään viisi tuntia.

Ensimmäinen työjakso voi alkaa aikaisintaan klo 10.00. Baletin aamupäivän työjakso on sijoitettava arkisin 10.00–15.00 välille, lauantaicin ja aattona 10.00-13.00 välille. Illan työjakso on sijoitettava siten, että se alkaa aikaisintaan klo 18.00 ja päättyy viimeistään klo 22.00. Tästä poiketen voivat näyttämöharjoitukset jatkua klo 23.00 saakka. Tätä myöhempään voi kestää työjakso, joka klo 19.00 alkaneen näytännön pituuden vuoksi ei ole päättynyt ennen klo 23.00.

8. Kunkin kuukauden kaksiosaiset työpäivät ilmoitetaan etukäteen viimeistään yhtä kuukautta aikaisemmin. Jollei kaksiosaisen päivän iltatyöjakso ole näyttämöharjoitus, on iltaharjoituksesta ilmoitettava kaksi viikkoa aikaisemmin.

Poikkeukset harjoitusajoista

9. Balettiosaston harjoitusaikoja voidaan teoskohtaisesti muuttaa, jos niistä on luottamushenkilön kanssa toisin sovittu.
10. Työjaksojen alkamisajat voivat vaihdella, mikäli kysymyksessä on esitys, valmistava pääharjoitus tai pääharjoitus ja siitä on asianmukaisesti ilmoitettu.
11. Mikäli tanssijalla ei ole päivän aikana muuta harjoitusta, voi harjoitus klo 15.00–17.00 tapahtua ilman taukoa luotaessa uutta koreografiaa.
12. Neljä kertaa näytäntövuoden aikana voidaan ensi-iltaa edeltävällä viikolla pidentää harjoitusjakson työaika yhdellä tunnilla lauantaisin tai pyhäpäivien aattoina pääharjoituksen yhteydessä.

Edellä mainittu työjakson pidentäminen korvataan siihen osallistuneille lyhentämällä vastaavasti yhdellä tunnilla työjakson työaika kolmen (3) viikon kuluessa ensi-illasta. Lyhennetyt työjakson ajankohta tulee ilmoittaa pidennettyyn lauantaihin tai pyhäpäivän aattoon mennessä.

Pöytäkirjamerkintä

Jos harjoitusjakson työaika pidennetään vain yhdellä tunnilla sellaisina lauantapäivinä ja pyhäpäivien aattoina, jolloin tanssijalla ei ole esitystä, ja työnantaja ilmoittaa tästä paikallisten osapuolten sopimalla tavalla viimeistään kaksi viikkoa ennen harjoitusta, tanssija voi kieltäytyä pidennyksestä vain perustellusta henkilökohtaisesta syystä.

Neljää kertaa näytäntövuoden aikana voidaan repriisin uusintaensi-iltaa edeltävällä viikolla pidentää harjoitusjakson työaika yhdellä tunnilla lauantaisin tai pyhäpäivien aattoina pääharjoituksen yhteydessä.

Edellä mainittu työjakson pidentäminen korvataan siihen osallistuneille lyhentämällä vastaavasti yhdellä tunnilla työjakson työaika luottamushenkilön kanssa sovittavana ajankohtana.

13. Sellaisina viikkoina, jolloin tanssijalla ei ole lauantaina illalla esitystä, voidaan päivittäistä säännöllistä työaika pidentää enintään 36 minuuttia päivässä (ma-pe) kuitenkin yhteensä enintään kolme tuntia viikossa. Tämä aika on säännöllistä työaika, eikä se muodosta lisä- tai ylityöperustetta. Pidennys sijoitetaan työpäivän alkuun, ellei luottamushenkilön kanssa toisin sovita. Tällaisina päivinä työjakso voi alkaa aikaisemmin kuin klo 10. Työajan pidennys tasoitetaan antamalla kyseisen viikon lauantai tasoitusvapaana. Työaikajärjestely voidaan toteuttaa kolme kertaa syyskaudella ja kaksi kertaa kevätkaudella. Työnantaja ilmoittaa tällaisen työaikajärjestelyn käytöstä näytäntövuoden alussa luottamushenkilöä kuultuaan.

Esitykset

14. Väliaikoinen 2 tuntia kestävä näytäntö käsittää valmistautumisineen ja jälkitehtävineen 3 ½ tunnin työjakson ja yli 2 tuntia 45 min. kestävä näytäntö 4 tunnin työjakson. Pääharjoituksen työjakson kesto lasketaan kuten näytäntö. Jos tanssija esiintyy operetissa tai oopperassa ja on mukana vähemmän kuin 2 tuntia, lasketaan tämä 3 tunnin työjaksoksi.

Näytöksen valmistautumisajalla ei harjoitella kuin tapauksissa, joita ei ole voitu järjestää päivällä normaalilla harjoitusajalla. Muutoin tanssija voi käyttää henkilökohtaiseen valmistautumiseen ja jälkitehtäviin varatun ajan haluamallaan tavalla eikä tähän käytetty aika muodosta lisä- tai ylityöperustetta.

15. Tanssija on tarvittaessa velvollinen osallistumaan päivittäin kahteen näytäntöön. Kahteen näytäntöön osallistuva tanssija on sinä päivänä vapaa muusta työstä. Normaaliin työpäivään kuuluva treenaustunti on tällöin vapaaehtoinen.

Kahden näytännön välin on oltava vähintään yksi tunti. Harjoituksen päätymisen ja näytännön alkamisen välisen ajan on oltava vähintään 4,5 tuntia.

16. Tanssijan suositellaan olevan esityspaikalla viimeistään 30 minuuttia ennen esityksen alkua.

Esitykset ulkomailla

17. Euroopan maissa on paikkakunnalle saapumisen ja ensimmäisen näytännön väliin varattava vähintään 20 tunnin aika ja ulkoeurooppalaisissa maissa vähintään 24 tunnin aika.

Työajan enimmäismäärä

18. Työaikalain (872/2019) 18 §:n mukaisen työajan enimmäismäärän tasoittumisjakson pituus on 12 kuukautta.

8 §

PÄIVITTÄISET LEPOTAUOT

Jokaiseen yli 1 ½ tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä lepotauko. Jokaiseen enintään 2 tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 15 minuutin ja enintään 3 tuntia kestävään 20 minuutin tauko. Yli 3 tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 20 minuutin ja seuraavan 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 10 minuutin pituinen tauko.

Taukoja eivät esihenkilöt saa käyttää työtä koskeviin puhutteluihin. Jos näin menetellään, lasketaan tauko tällöin alkavaksi vasta puhuttelun päätyttyä. Tauot sisältyvät työaikaan.

Treenaustunnin ja ensimmäisen harjoitusjakson väliin tulee sisältyä 15 minuutin tauko.

Pääharjoituksissa, valmistavissa pääharjoituksissa ja näytännöissä tauot määräytyvät teoksen väliaikojen mukaan.

Harjoitusaikaan lauantaina tai päivinä, jolloin illalla on 4 tunnin esitys, tulee sisältyä yksi 10 minuutin tauko yli 1,5 tunnin harjoitusjaksoon. Harjoitusaikaan päivinä, jolloin illalla on 3,5 tunnin esitys, tulee sisältyä yksi 15 minuutin tauko yli 1,5 tunnin harjoitusjaksoon.

9 §

YLI- JA SUNNUNTAITYÖ

Päivittäinen ylityö ja sunnuntaityö

1. Edellä 7 § 2. kohdassa määritellyn päivittäisen säännöllisen työajan ylittävä työ on ylityötä. Siitä maksetaan 50 %:lla korotettu tuntipalkka kahdelta (2) ensimmäiseltä tunnilta ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka seuraavilta tunneilta.
2. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyys- ja vapunpäivänä tehdystä työstä maksetaan sunnuntaityökorvauksena kuukausipalkan lisäksi yksinkertainen tuntipalkka jokaiselta tunnilta. Jos työ on ylityötä, on siitä lisäksi suoritettava edellä 1-kohdassa määritelty ylityökorvaus.
3. Sunnuntaityö voidaan korvata vastaavana vapaana säännöllisenä työaikana sopimalla tanssijoiden luottamushenkilön kanssa vapaa-aikakorvauksesta ja sen antamisajankohdasta. Mikäli sunnuntaina tehtävä työ on alle 7 tuntia, se korvataan antamalla yksi vapaapäivä. Sunnuntaityötä voidaan korvata vapaana enintään kolmena (3) sunnuntaina tehdystä työstä näytäntövuoden aikana.
4. Päivittäisen ylityön ja sunnuntaityön korvausta laskettaessa perustuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 130.

Näytäntövuosittainen ylityö

5. Työpäiviltä, jotka ylittävät 224 työpäivää, maksetaan 50 %:lla korotettu päiväpalkka.
6. Perustuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 134 ja päiväpalkka kertomalla tuntipalkka seitsemällä.

10 §

VAPAAPÄIVÄT

1. Tanssijalla on 141 vapaapäivää näytäntövuodessa.
2. Vapaapäiväjärjestelyistä sovitaan Oopperan ja Baletin sekä Kansallisbaletin tanssijat ry:n kesken näytäntövuoden alussa. Vapaapäivät on pyrittävä järjestämään tanssijakunnalle samanaikaisesti, mutta ne voidaan järjestää myös teos-, ryhmä- tai yksilökohtaisesti.
3. Vapaapäivät pyritään antamaan kauden aikana 60 vuorokautta ylittävältä osalta.

4. Tanssijalla on vähintään yksi vapaapäivä viikossa, joka on ilmoitettava viimeistään kymmenen (10) päivää aikaisemmin. Ilmoitettua vapaapäivää ei ilman tanssijan suostumusta voi vaihtaa toiseksi.
5. Työaikalain (872/2019) mukainen viikkolepo voidaan antaa viikkojen vaihteessa siten, että se sijoittuu osaksi edelliseen ja osaksi jälkimmäiseen viikkoon niin, että enin osa viikkolevosta sijoittuu sille viikolle, jonka viikkolevosta on kysymys.
6. Tanssijalle pyritään järjestämään kolme yhdenjaksoista vapaapäivää syys-marraskuun aikana, mikäli se on tuotannollisista ja töiden järjestelyyn liittyvistä syistä mahdollista.
7. Pääsiäisviikolla on tanssijalla kuusi vapaapäivää maanantaista lähtien. Jos tanssija pääsiäisviikolla joutuu poikkeuksellisesti tekemään Oopperan ja Baletin osoittamaa työtä, on työpäivät korvattava vastaavana yhtäjaksoisena vapaa-aikana.
8. Vuosittain huhti-kesäkuussa pidettävän liittovaltuuston ja joka neljäs vuosi touko-syyskuussa pidettävän liittokokouksen aikana ovat harjoitustyöstä vapaat ne Kansallisbaletin tanssijat ry:n jäsenet, jotka edustavat yhdistystä ko. päivinä pidettävissä Suomen Muusikkojen Liitto ry:n kokouksissa.
9. Työnantajalle ilmoitetaan hyvissä ajoin, ketkä tanssijat osallistuvat edellä mainittuihin tilaisuuksiin.
10. Jouluaatto ja joulupäivä ovat vapaapäiviä.

11 § KESÄVAPAA JA VUOSILOMA

1. Vuosiloma ja kevätnäytäntökauden päättyessä käyttämättä olevat vapaapäivät on näytäntökauden loppuun mennessä annettava yhdenjaksoisena vähintään 60 vapaapäivän pituisena kesävapaana, josta on ilmoitettava kaksi kuukautta ennen sen alkamista.

Edellä 1. momentissa olevassa määräyksessä asetetusta aikarajasta tai vapaapäivien yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, milloin se on Oopperan ja Baletin vierailunäytäntöjen vuoksi välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti luottamushenkilön kanssa.
2. Vuosilomaa annettaessa ja lomapalkkaa tai lomakorvausta maksettaessa noudatetaan vuosilomalain (162/2005) säännösten lisäksi tässä pykälässä olevia määräyksiä.
3. Kesävapaasta on, jäljempänä 4. kohdassa mainituin poikkeuksin, annettava vuosilomakautena yhtäjaksoisesti vähintään 30 vapaapäivää vuosilomana, johon sisältyy vähintään 26 arkipäivää.
4. Tanssijalle, joka on tai näytäntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan ja Balettiin yhden vuoden, annetaan lomakauden sijoitettavien 24 arkipäivän lisäksi lomakauden ulkopuolella 1.10.–30.4. välisenä aikana tai tanssijan esityksestä 1.1.–30.9. välisenä aikana

vuosilomaa kuusi (6) arkipäivää yhdessä tai tanssijan suostumuksella useammassa erässä.

Tanssija, joka on tai näytäntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan ja Balettiin vähintään viisi (5) vuotta, on oikeutettu saamaan vuosilomaa kaikkiaan 36 arkipäivää edellisessä kappaleessa mainitulla tavalla.

5. Vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 26 arkipäivän palkan perusteella. Kuitenkin edellä 4. kohdassa tarkoitettujen tanssijan vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 30 tai 36 arkipäivän mukaan. Päiväpalkka lasketaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 25. Jollei täten laskettu lomapalkka vastaa tanssijalle muuten maksettavaa palkkaa, on lomapalkkaa seuraavan palkanmaksun yhteydessä tasattava taiteilijan todellista palkkaa vastaavaksi.
6. Tanssijalla on oikeus saada säännöllisiä näytös- ja solistikorvauksia vastaava lisäys vuosiloma-ajan palkkaan.

Edellä tarkoitettuja korvauksia vastaava lisäys otetaan huomioon vuosiloma-ajan palkasta siten, että 5. kohdan mukaan laskettua vuosilomapalkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka osoittaa, kuinka monta prosenttia näytäntökauden aikana maksetut näytös- ja solistikorvaukset ovat olleet samalta ajalta maksetusta varsinaisesta palkasta.

7. Mikäli vuosiloma keskeytyy vuosilomalain 5 §:n 3. momentissa tarkoitettulla tavalla ja työnantaja ryhtyy maksamaan 14 §:ssä tarkoitettua sairausajan palkkaa, on työnantaja oikeutettu saamaan tältä ajalta tulevan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan itselleen.
8. Tanssijan palkallinen kesävapaa lyhenee neljä (4) päivää jokaista sellaista kalenterikuukautta kohti, jolta tanssija ei vuosilomalain mukaan ansaitse vuosilomaa ajanjaksolla 1.8.–31.7. Vähennyspäiviin sisältyvät tanssijan vuosiloma- ja vapaapäivät.

Tanssijalle, joka on poissa koko näytäntövuoden (12 kuukautta) eikä ansaitse vuosilomaa lainkaan vuosilomain mukaisesti, ei anneta palkallista kesävaapaata lainkaan.

12 §

LOMARAHHA

1. Tanssijalle suoritetaan lomarahaa 50 % hänen 11 §:n 5. kohdassa tarkoitettua vuosilomapalkastaan.
2. Lomarahaa suoritetaan myös lomakorvauksiin. Lomarahaa ei kuitenkaan makseta lomakorvauksiin, jos työnantaja päättää työntekijän työsuhteen työntekijän moitittavan menettelyn vuoksi.
3. Lomarahaa suoritetaan yhdellä kertaa elokuun palkanmaksun yhteydessä, jollei toisin sovita. Lomakorvauksiin lomarahaa suoritetaan lomakorvauksen maksamisen yhteydessä. Jos työsuhde on päättynyt ennen elokuun

palkanmaksuajankohtaa, suoritetaan lomaraha viimeisen palkanmaksun yhteydessä.

4. Lomarahaa ei suoriteta tanssijalle, joka on välittömästi ennen loman alkamista tai välittömästi sen päätyttyä ollut työstä poissa luvottomasti tai ilman pätevää syytä.

13 § PALKKAUS

1. Tanssijalle maksetaan vähintään palkkasopimuksen mukainen palkka.
2. Ooppera ja Baletti järjestää tanssijoiden palkkauksen naisten ja miesten samapalkkaisuuden periaatteen pohjalta.
3. Palkka maksetaan säännöllisesti kuukausittain ennakolta ilmoitettuna kiinteänä palkanmaksupäivänä. Maksupäivän sattuessa pyhä- tai vapaapäiväksi palkka maksetaan edellisenä arkipäivänä. Palkasta Ooppera ja Baletti pidättää kuukausittain, saatuaan tanssijalta siihen valtuuden, Suomen Muusikkojen Liitto ry:n jäsenmaksuina liiton ilmoittaman määrän ja tilittää sen Suomen Muusikkojen Liitto ry:lle.

14 § MATKAKUSTANNUKSET, PÄIVÄRAHA JA KIERTUERAHA (poistettu) 24.3.2023 lukien sovelletaan liitettä 1

14 § SAIRAUUSLOMA, PERHEVAPAAT JA TERVEYDENHUOLTO

Sairausajan palkka

1. Oopperan ja Baletin palveluksessa olevan kuukausipalkkaisen tanssijan sairausajan palkkaan noudatetaan 14 §:n lisäksi liitteen 1 määräyksiä.
2. Täydellä palkalla tarkoitetaan alkupalkkaa ikälisineen tai sovittua kuukausipalkkaa.

Sairausaikana menetetyistä solisti- tai näytöskorvauksesta korvataan tanssijalle edellisen näytöntövuoden aikana kaikkien tanssijoiden näytöskorvausten keskiarvon mukaan laskettu summa.

3. Sairausajan palkasta vähennetään se, mitä tanssija saa samalta ajalta työnantajan kustantaman vakuutuksen nojalla, johon ooppera on tanssijan puolesta suorittanut ainakin puolet tämän osakas- ja jäsenmaksusta.

Jos tanssija saa tai olisi oikeutettu saamaan tapaturma- tai muuta korvausta, joka ei ole hänen itsensä kustantamaa, maksetaan tanssijalle tämän säännönmukaisesta sairausajan palkasta vain se osa, joka ylittää hänen saamansa muun edellä tarkoitetun korvauksen. Sairausajan palkasta ei kuitenkaan vähennetä elinkorkoa tai sen sijasta maksettavaa kertakaikkista tapaturmakorvausta, jota tanssija saa sellaisen tapaturman johdosta, joka ei ole kysymyksessä olevan sairausloman aiheuttajana. Jos

sairausajan palkkaa on maksettu ennen kuin jokin edellä mainituista korvauksista on suoritettu, on työnantajalla oikeus nostaa korvaus tai saada sen määrä takaisin tanssijalta.

4. Milloin tanssijalla on oikeus saada työnantajalta sairausajan palkkaa, hänellä ei ole oikeutta saada samalta ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa enempää kuin se määrä, millä päiväraha ylittää hänen saamansa sairausajan palkan. Se osa päivärahasta, mitä ei ole suoritettava tanssijalle itselleen, maksetaan työnantajalle.

Perhevapaat

5. Tanssijan raskaus- ja vanhempainvapaaseen sovelletaan tämän 14 §:n määräysten lisäksi liitteen 1 määräyksiä. Täydellä palkalla tarkoitetaan 2-kohdan mukaan laskettua palkkaa.

Raskaus- ja vanhempainvapaan palkkaa laskettaessa otetaan huomioon edellisen näytöntövuoden aikana tanssijoiden näytöskorvauksen 12 kuukauden keskiarvon mukaan laskettu summa.

6. Raskausvapaan myöntäminen ei vähennä tanssijan oikeutta saada muita työehtosopimukseen perustuvia etuisuuksia.

Tilapäinen hoitovapaa

7. Tanssijalla on oikeus saada alle kymmenvuotiaan tai vammaisen tai pitkäaikaissairaana lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan alle kymmenvuotiaan tai vammaisen tai pitkäaikaissairaana lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään neljä työpäivää kerrallaan. Sama oikeus on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa. Tilapäiseen hoitovapaaseen oikeutetut saavat olla tilapäisellä hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti.

Tanssijan on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä tanssijan on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.

Soveltamisohje

Tanssijalla ei ole oikeutta tilapäiseen hoitovapaaseen, jos toinen vanhemmista on kotona, ellei kotona oleva vanhempi ole sidoksissa sellaiseen toimintaan, joka estää lapsen päivittäisen hoitamisen tai ellei hän ole muutoin kykenemätön hoitamaan lasta.

Molemmat vanhemmat voivat käyttää tilapäistä hoitovapaata yhteensä enintään neljä työpäivää lapsen saman sairaustapauksen yhteydessä. Tilapäinen hoitovapaa voidaan siten jakaa esim. siten, että saman päivän aikana lasta voi hoitaa aamupäivällä äiti ja iltpäivällä isä, jos se on vanhempien töiden järjestelyn kannalta tarkoituksenmukaista.

Oikeus vapaaseen on lapsi- ja sairauskohtainen. Toisen lapsen sairastuessa tai lapsen sairastuessa toiseen sairauteen, on uusi tilapäisen hoitovapaan jakso käytettävissä. Sairaus todetaan samoin kuin tanssijan oma sairaus. Tanssijan on tarvittaessa esitettävä selvitys myös siitä, että tilapäisellä hoitovapaalla on ollut kerrallaan vain toinen lapsen vanhemmista.

Pykälä ei koske vammaisen tai pitkäaikaissairaana lapsen vammasta tai sairaudesta aiheutuvaa tavanomaista hoitoa. Sen sijaan tilapäistä hoitovapaata koskevat sopimusmääräykset koskevat myös alle 16-vuotiaiden vammaisten tai pitkäaikaissairaiden lasten äkillistä sairastumista esimerkiksi nuhakuumeeseen.

Tilapäisen hoitovapaan palkallisuus

Tanssijalle maksetaan palkkaus tilapäisen hoitovapaan ajalta, enintään neljältä työpäivältä. Palkkaus maksetaan tanssijalle 14 §:n 2 kohdan ja liitteen 1 mukaisesti. Palkkauksen maksamisen edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitetun poissaolon ajalta on, että poissaolo on sairastuneen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mikä tanssijan omasta sairaudesta vaaditaan.

Soveltamisohje

Yksinhuoltajaksi katsotaan myös henkilö, joka pysyvästi asuu erillään aviopuolisostaan sekä henkilö, jonka aviopuoliso on asevelvollisuuden suorittamisen tai reservin harjoitusten, sairauden, matkan, työskentelystä tai opiskelusta johtuvan toisella paikkakunnalla asumisen tai muun sellaisen pakottavan syyn vuoksi estynyt osallistumaan lapsen hoitoon.

Erinäisiä määräyksiä

8. Esiintymisen estävä äkillinen sairaustapaus on heti ilmoitettava teoksesta vastaavalle.
9. Mikäli tanssijaa ei raskautensa vuoksi voida käyttää hänen tavanomaisissa tehtävissään, pyritään hänelle mahdollisuuksien mukaan järjestämään muuta hänelle soveliasta työtä.

Työterveyshuolto

10. Oopperalla ja Baletilla on tanssijoita varten erikoislääkärit, joiden puoleen he voivat maksutta kääntyä ja joiden vastaanotolle heillä on mahdollisuus päästä työterveyslääkärin läheteellä konsultaatiopyyntönä.
11. Tanssija on oikeutettu hankkimaan näyttämötyössä tarvittavat piilolinssit, joiden hankintakustannukset Ooppera ja Baletti korvaa tanssijalle paikallisesti sovittavaan määrään asti.

12. Tanssijalla on oikeus saada vuosittain hammashoidosta aiheutuneisiin kustannuksiin paikallisesti sovittava korvaus.
13. Tanssijalle korvataan lääkärin lihasjännitystiloihin tai vastaaviin komplikaatioihin määräämä fysikaalinen hoito yhden hoitosarjan osalta, enintään kuitenkin paikallisesti sovittavaan määrään asti.

15 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS

Tanssijan osalta toteutetaan ryhmähenkivakuutusta koskevat järjestelyt sellaisina kuin niistä on sovittu työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä.

16 § PYSYVÄ TYÖKYVYTTÖMYYS JA VANHUUDENTURVA

Taiteilija on oikeutettu saamaan Oopperasta ja Baletista työkyvyttömyys-, vanhuus- ja perhe-eläkettä Oopperan ja Baletin hallintoneuvoston vahvistaman eläkesäännön määräämällä tavalla.

Pöytäkirjamerkintä

Hallintoneuvostolla ollut toimivalta lisäeläkeasioissa kuuluu nykyisin Oopperan ja Baletin säätiön sääntöjen mukaisesti hallitukselle.

17 § RIKKOMUKSET

1. Jokainen varoitus on annettava kohtuullisen ajan kuluessa rikkeestä tai siitä, kun rike tuli työnantajan tietoon, ja siitä on ilmoitettava luottamushenkilölle ja Kansallisbaletin tanssijat ry:lle kirjallisesti.
2. Ennen työsopimuksen purkamista on asiasta kuultava Kansallisbaletin tanssijat ry:tä, joka saatuaan asiasta tiedon antaa siitä lausunnon kolmen päivän kuluessa.

18 § OPINTOVAPAA

1. Tanssijalla on oikeus saada opintovapaata siten kuin opintovapaalaissa (273/79) ja opintovapaa-asetuksessa (864/79) on säädetty.
2. Opintovapaalain 5 §:n 2. momentissa tarkoitettuna ammattiyhdistyskoulutuksena pidetään osapuolten yhteistä tai sellaiseksi hyväksymää työsuhdeasioihin ja/tai työturvallisuuteen liittyvää koulutusta. Ammattiyhdistyskoulutusajasta jätetään kuitenkin enintään 30 kalenteripäivää saman kalenterivuoden aikana lukematta opintovapaa-ajaksi, mikäli Ooppera on maksanut tanssijalle palkkaetuja sanotulta ajalta.
3. Opintovapaalain 5 §:n 1. momentissa tarkoitettuna koulutuksena pidetään myös tanssijan ilmaisuteknistä sekä muuta perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta riippumatta siitä, tapahtuuko se opintovapaalain 5 §:n 1.

momentissa tarkoitetussa oppilaitoksessa tai muussa koulutustilaisuudessa ja se luetaan 1. kohdassa tarkoitetuksi opintovapaa-ajaksi.

Ooppera ja Baletti myöntää tanssijalle, joka on saanut valtion taiteilija-apurahan vähintään puoleksi vuodeksi, hakemuksesta opintovapaata koulutusta varten vähintään kaksi kuukautta seuraavan näytäntökauden alusta alkaen edellyttäen, että hakemus on jätetty Oopperalle ja Baletille vähintään 8 kuukautta ennen koulutuksen tai kurssin alkamista. Ooppera ja Baletti järjestää opintovapaata mahdollisuuksien mukaan myös muuna aikana, jos hakemus on jätetty riittävän ajoissa.

4. Opintovapaa-aika luetaan työssä olon veroiseksi ajaksi siltä osin kuin vuosilomain 3 §:n 5. momentin 11. a-kohdassa on määrätty. Jos opintovapaa on myönnetty 3 momentin 2. kohdan perusteella, luetaan koulutusajasta työssä olon veroiseksi ajaksi kuitenkin enintään kaksi kuukautta.

Opintovapaa-ajasta luetaan palvelusajan perusteella ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi tanssijan edellä 3. momentin 2-kohdassa tarkoitettua opintovapaa-ajasta enintään kaksi kuukautta saman kalenterivuoden aikana ja muissa tapauksissa enintään 30 kalenteripäivää saman kalenterivuoden aikana.

Mikäli Ooppera ja Baletti on määrännyt tanssijan ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, ei tämä työloma vähennä taiteilijan oikeutta vuosilomaan tai muihin palveluksen jatkumiseen liittyviin etuisuuksiin.

5. Milloin sairaudesta, synnytyksestä tai tapaturmasta aiheutuva tanssijan työkyvyttömyys alkaa opintovapaan aikana ja jatkuu yhtäjaksoisena yli seitsemän päivää, ei tämän ajan ylittävää osaa työkyvyttömyysajasta ole luettava opintovapaa-ajaksi, jos tanssija ilman aiheetonta viivytystä tätä pyytää. Synnytyksen aiheuttaman työkyvyttömyyden johdosta tapahtuneen opintovapaan keskeytyksen katsotaan päättyvän kuuden viikon kulluttua synnytyksestä, ellei lääkärintodistuksesta muuta ilmene.

19 §

ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Tanssijan osoite ja puhelinnumero sekä niiden muutokset, samoin kuin mainitut tiedot paikkakunnalta poistumisen aikana on välittömästi annettava Oopperan tietoon.
2. Ooppera ja Baletti hankkii kaikki esityksen vaatimat varusteet. Mikäli tanssija käyttää omia varusteitaan, Ooppera suorittaa hänelle tästä korvauksen sopimuksen mukaan.

Oopperan ja Baletin tanssijan käyttöön luovuttamaa varustetta tai materiaalia ei saa käyttää muuhun kuin Oopperan osoittamaan tarkoitukseen.

Jos tanssija tahallaan tai tuottamuksellisesti hävittää hänelle luovutetun varusteen, hän on korvausvelvollinen. Vastaavasti Ooppera ja Baletti on korvausvelvollinen tanssijan varusteen vahingoittuessa Oopperan ja Baletin osoittamassa työssä.

3. Tanssija ei saa ilman Oopperan ja Baletin johdon lupaa esiintyä, ohjata tai harjoitella muussa teatterissa tai näyttämöllä.

Tämän kohdan määräykset eivät sido tanssijaa loman aikana.

4. Oopperan ja Baletin toimesta harjoitettua ohjelmaa tai osia siitä saa esittää vain Oopperan ja Baletin toimesta tai luvalla. Lisäksi on otettava huomioon tekijänoikeuslain määräykset.

20 § PAIKALLINEN SOPIMINEN

1. Paikallisesti sopien voidaan poiketa tämän työehtosopimuksen 6 §:n, 7 §:n 9, 13, 14, 15 ja 17 kohtien ja 11 §:n 1 kohdan määräyksistä. Työehtosopimuksen tarkoittama paikallinen sopiminen on mahdollista työnantajan ja luottamushenkilön kesken.

Lisäksi paikallisesti voidaan sopia niistä asioista, joista työehtosopimuksen määräyksien mukaan voidaan sopia paikallisesti.

Paikallisesti voidaan sopia toisin yhteistoimintalain (1333/2021) 2 luvun säännöksistä. Paikallisesti ei kuitenkaan voida sopia, että vuoropuhelua ei käytäisi lainkaan.

Ennalta-arvaamattoman ja poikkeuksellisen tilanteen kohdatessa voidaan paikallisesti sopia toisin työsopimuslain 5 luvun 4 §:n lomautusilmoituksesta.

2. Paikallinen sopimus voidaan tehdä määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva paikallinen sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa käyttäen, ellei toisin sovita. Paikallinen sopimus solmitaan kirjallisena, jos jompikumpi osapuoli sitä pyytää.
3. Paikallisen sopimuksen voimaantulo ei edellytä liittotason hyväksyntää.

21 § LUOTTAMUSHENKILÖ

1. Luottamushenkilöllä tarkoitetaan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien tanssijoiden valitsemää ja työnantajalle ilmoittamaa luottamusmiestä.
2. Luottamushenkilö tulee valita Oopperan ja Baletin vakinaisista jäsenistä, joille tulee varata mahdollisuus osallistua luottamushenkilön vaaliin. Kansallisbaletin tanssijat ry:llä on oikeus toimia tarvittaessa vaalitoimituksen järjestäjänä. Luottamushenkilön vaali voidaan suorittaa työpaikalla, mutta siitä on etukäteen sovittava työnantajan kanssa.
3. Valitusta luottamushenkilöstä tulee ilmoittaa työnantajalle kirjallisesti.
4. Luottamushenkilön pääasiallisena tehtävänä on valvoa tämän työehtosopimuksen alaisten työntekijäin edustajana tämän työehtosopimuksen noudattamista ja johtaa työntekijäin osalta niitä neuvotteluja ja siinä järjestyksessä kuin tämän työehtosopimuksen 23 §:ssä on sovittu.

5. Luottamushenkilö edustaa työntekijöitä myös työlainsäädännön soveltamista koskevilla asioilla.
6. Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, luottamushenkilölle on annettava kaikki valituksen alaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.
7. Luottamushenkilöllä on oikeus saada paikallisesti sovituin säännöllisin väliajoin tieto tämän työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden keskiarvoisesta kuukausiansiosta tehtäväryhmittäin sekä sijoittumisesta työehtosopimuksen mukaisessa palkkaluokituksessa sellaisella tavalla, ettei siitä ilmene yksittäisten työntekijöiden palkkatietoja.
8. Luottamushenkilöä ei luottamushenkilötehtävän vuoksi saa erottaa työsuhteestaan.
9. Jos luottamushenkilöksi valitun henkilön varsinainen työ vaikeuttaa luottamushenkilön tehtävien hoitamista, ei tällainen järjestely saa aiheuttaa hänen ansionsa alentumista.
10. Luottamushenkilöä ei saa irtisanoa paitsi, mikäli yhteisesti todetaan, ettei luottamushenkilölle voida tarjota hänen ammattiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä.

Luottamushenkilön työsuhdetta ei saa purkaa sairauden johdosta tai työehtosopimusten 8 luvun nojalla sillä perusteella, että hän on rikkonut työehtosopimusten 3 luvun 1 §:ään sisältyviä tai työaika koskevia järjestysmääräyksiä.

Ellei Ooppera ja Baletti noudata edellä tässä kohdassa mainittuja määräyksiä, se on velvollinen suorittamaan luottamushenkilölle vahingonkorvauksena enintään kuuden kuukauden palkan.

11. Luottamushenkilönä toimivalle työntekijälle annetaan, mikäli mahdollista, ilmoitus työsuhteen päättymisestä vähintään kolme kuukautta ennen työsuhteen päättymistä. Luottamushenkilölle annettavaan ilmoitukseen tulee aina merkitä irtisanomisen syy.
12. Luottamushenkilölle annetusta ennakkoilmoituksesta toimitetaan tieto sille ammattiosastolle, joka luottamushenkilön on valinnut. Edellä mainitut ennakkoilmoitusmääräykset eivät kuitenkaan koske tapauksia, joissa työnantaja lain mukaan on oikeutettu purkamaan työehtosopimuksen ilman ennakkoilmoitusta.
13. Tehtäviensä hoitamista varten luottamushenkilölle järjestetään tarvittaessa vapaata työstään. Kiireellisten tapausten hoitamista varten lupa tulee myöntää viivytyksettä.
14. Jos luottamushenkilö suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta lisätyökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.

15. Luottamushenkilöllä on oikeus osallistua Suomen Muusikkojen Liitto ry:n järjestämiin ja PALTA ry:n vuosittain yhteisesti hyväksymiin koulutuksiin. Työnantaja maksaa koulutukseen osallistuvalla luottamushenkilölle kuu-kausipalkan koulutusajalta sekä korvaa majoitus- ja matkakulut työehtosopimuksen matkustamista koskevan liitteen mukaisesti.
16. Luottamushenkilölle varataan mahdollisuuksien mukaan Oopperan ja Baletin toimesta pysyvä ja tehtävään sopiva kunnollinen tila, jossa voidaan säilyttää luottamushenkilötehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet.
17. Neuvottelujärjestyksen suhteen noudatetaan tämän työehtosopimuksen määräyksiä.
18. Ooppera ja Baletti korvaa luottamushenkilölle puhelinkuluina summan, josta on paikallisesti sovittu.
19. Ooppera ja Baletti suorittaa luottamushenkilölle ajankäyttö- ja ansionmenetykskorvauksen, jonka suuruus on 1.5.2023 lukien 380,20 euroa ja 1.6.2024 lukien 391,61 euroa.

22 § TANSSIJOIDEN EDUSTUS OPPERAN HALLINNOSSA

1. Kansallisbaletin tanssijat ry. osallistuu Oopperan ja Baletin hallintoon niiden Oopperan ja Baletin henkilökunnan edustajien kautta, jotka Oopperan ja Baletin sääntöjen määräämällä tavalla valitaan Oopperan ja Baletin hallintoelimiin.
2. Oopperan ja Baletin pääjohtajaa ja Baletin taiteellista johtajaa valittaessa työnantaja pyytää ehdolla olevista henkilöistä ensin Kansallisbaletin tanssijat ry:n lausunnon.
3. Hallintoneuvoston, hallituksen sekä sen työvaliokunnan, neuvottelukunnan ja eri jaostojen kokoukset pidetään aikana, jona henkilökuntaedustajat voivat niihin oopperatyön estämättä osallistua.

23 § ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava Oopperan ja Baletin edustajan ja asianomaista henkilöstöryhmää edustavan luottamushenkilön kesken.

Jos neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, osapuolet voivat saattaa asian allekirjoittajajärjestöjen käsiteltäväksi.

Edellä mainitut neuvottelut on aloitettava kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu kirjallinen ilmoitus erimielisyydestä ja pyydetty neuvotteluja, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

Ellei erimielisyyttä saada järjestöjen kesken selvitettyä, osallinen voi viedä erimielisyyden työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennen kuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitetut

liittoneuvottelut ja jompikumpi sopijapuoli on ilmoittanut kirjallisesti neuvottelujen päättyneen.

24 § TYÖRAUHA

Tämän sopimuksen voimassa ollessa eivät osapuolet saa panna toimeen tähän sopimukseen kohdistuvaa työnseisausta.

25 § SELVIYTYMISLAUSEKE

Mikäli Oopperan ja Baletin julkisista varoista saaman rahoituksen määrä alenee olennaisesti, rahoituksen muodossa tapahtuu olennaisia muutoksia tai Oopperan ja Baletin talouden kokonaistilanne olennaisesti heikkenee ja työnantaja on edellä mainituista syistä johtuen joutumassa taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen sopimuslalla, paikallisesti arvioidaan työehtosopimusmääräysten soveltuvuutta muuttuneessa tilanteessa. Muutuneiden olosuhteiden pohjalta sovitaan luottamushenkilön kanssa paikallisesti työehtosopimuksen määräyksistä poikkeamisesta toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi. Sopimus on määräaikainen ja tehdään enintään vuodeksi. Tarvittaessa osapuolet voivat käyttää apunaan asiantuntijoita.

Jos paikallisesti katsotaan, että olosuhteiden muuttuminen edellyttää työehtosopimuksen määräysten muuttamista, tarvittavista muutoksista sovitaan sopimusosapuolten välillä Oopperan ja Baletin toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi

26 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA JA IRTISANOMINEN

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025.

Sopimukset jatkuvat 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimuksia irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta ja palkkasopimuksesta neuvoteltaessa ovat aiempien sopimusten määräykset voimassa niin kauan, kunnes uudet sopimukset on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta työehtosopimusta ja palkkasopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa irtisanomisesta.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata

Työntekijän oikeus sairauslomaan ja palkkaus sairaudesta, työtapaturmasta tai ammattitaudista aiheutuvan työkyvyttömyyden sekä raskaus- ja vanhempainvapaiden perusteella määräytyy tämän liitteen mukaisesti, ellei työehto- tai palkkasopimuksella ole toisin tai muutoin sovittu. Muilta osin noudatetaan työ-sopimuslakia (55/2001) ja sairausvakuutuslakia (1224/2004) (Viittaussmääräys).

1 § Poissaoloajan palkkaus

Poissaoloajan palkkaukseen luetaan asianomaisen työehtosopimuksen tai palkkasopimuksen mukainen palkkaus mahdollisine ikä- tai ammattitaitolisiin. Lisäksi palkkaukseen luetaan muut säännöllisesti toistuvat tietyn suuruisina kuukausittaisina erinä maksettavat palkkaustekijät, palkanlisät ja lisäpalkkiot. Tuntipalkkaisen työntekijän palkkaus säännöllisen työajan työtunneilta määräytyy edellisen päättyneen palkanmaksukauden keskituntiansion mukaisesti.

2 § Oikeus sairauslomaan

1. Työntekijällä on oikeus saada sairausloma, jos hän on todistetusta sairaudesta, viasta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi estynyt hoitamasta tehtäviään.
2. Työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestään hyväksyttävä lääkärintodistus Oopperan ja Baletin kulloisenkin ohjeistuksen mukaisesti.

3 § Palkkaus sairausloman ajalta

1. Työntekijällä on oikeus saada 2 §:ssä tarkoitetun sairausloman ajalta:
 - a. 1 §:n mukainen palkkansa vähentämättömänä, mikäli sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa on yhteensä enintään 60,
 - b. 1 §:n mukaisesta palkasta 75 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa ylittää 60; sekä
 - c. 1 §:n mukaisesta palkasta 60 % siltä osin kuin yhdenjaksoisten sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 180 sairausloman alkamispäivästä lukien.
2. Sairausajan palkkaus maksetaan kalenterivuoden vaihtumisen jälkeen 1. kohdan a- ja c-kohtien mukaisesti myös silloin, kun yhdenjaksoisten sairauslomapäivien määrä on ylittänyt 180.
3. Työntekijällä on oikeus tämän pykälän mukaiseen palkkaan yhdenjaksoiselta sairauslomalta enintään vuoden ajalta.

4. Sairauslomat katsotaan yhdenjaksoiseksi sairauslomaksi, jollei työntekijä niiden välillä ole ollut työssä vähintään 30 kalenteripäivään sisältyvinä työpäivinä tai jolleivat sairauslomat ole johtuneet selvästi eri sairaustapauksista taikka eri tapaturma tai ammattitautitapauksista.
5. Työntekijälle maksetaan palkallisen sairausloman ajalta sairauslomalisää. Lisän suuruus kutakin sairauslomapäivää kohden on 1/365 edellisenä näytöntövuonna maksettujen ilta- ja sunnuntaityöläisten yhteismäärästä.

4 § Työtapaturma ja ammattitauti

1. Milloin 2 §:ssä tarkoitettuun poissaoloon on syynä työntekijän työtehtävissä sattunut tapaturma tai ammattitauti, maksetaan työntekijälle kutakin tapaturmaa tai ammattitautia kohden:
 - a. 1 §:n mukainen palkkansa vähentämättömänä, kuitenkin enintään 90 sairauslomapäivältä,
 - b. 1 §:n mukaisesta palkkauksesta 75 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 90; sekä
 - c. 1 §:n mukaisesta palkkauksesta 60 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 180.
2. Jos samasta tapaturmasta tai ammattitaudista johtuva työkyvyttömyys jatkuu tai toistuu sen alkamisvuotta seuraavana tai sen jälkeisinä kalenterivuosina, maksetaan työntekijälle palkkaus näiltä työkyvyttömyysajoilta 3 §:n 1. ja 2. kohtien määräyksiä soveltaen. Palkkaus maksetaan kuitenkin vähentämättömänä aina vähintään 90 sairauslomapäivältä siitä lukien, kun työkyvyttömyys ensimmäisen kerran alkoi.
3. Tässä pykälässä tarkoitettua palkkausta ei makseta silloin, kun tapaturma on työntekijän itselleen tahallaan aiheuttama.
4. Niissä tapauksissa, joissa työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaan tapaturmakorvausta ei myönnetä täysimääräisenä, palkkaus maksetaan tämän pykälän 1 momentista poiketen sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti.

5 § Työntekijän sairausajan palkkausten yhteensovittaminen

Edellä 3–4 §:ssä tarkoitetut palkkaukset maksetaan työntekijälle toisistaan riippumatta.

6 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkallisuus

1. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka

raskausrahakauden alusta lukien yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- raskausvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista ja
- työnantajalle esitetään todistus raskauden kestosta ja lasketusta synnytysajasta.

2. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- vanhempainvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista.

Jos haetun vanhempainvapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, edellytyksenä palkalliselle vanhempainvapaalle on, että sitä haetaan vähintään kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista. Adoptiolapsen hoidon vuoksi pidettävästä vapaasta ilmoitettaessa on, jos mahdollista, noudatettava edellä säädettyä ilmoitusaikaa ja

- työnantajalle esitetään pyydettyä todistus lapsen syntymästä tai todistus adoption pätevydestä.

Vanhempainvapaan 32 ensimmäisellä arkipäivällä tarkoitetaan sairausvakuutuslain mukaisen vanhempainrahakauden 32 ensimmäistä arkipäivää.

Siirtymämääräys

Työehtosopimuksen ja liitteen 1 perhevapaamääräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 24.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 24.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 25.2.2022-23.3.2023 voimassa olleita työehtosopimuksen äitiys- ja isyysvapaan määräyksiä.

3. Työntekijän on pyrittävä ilmoittamaan työnantajalle raskausvapaata ja vanhempainvapaata haettaessa, milloin ja millä tavoin jaksottaen perheen on tarkoitus käyttää raskausvapaata ja vanhempainvapaata.

7 §

Päivärahan sekä raskaus- ja vanhempainrahan siirtyminen työnantajalle

1. Työntekijän oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, raskaus- ja vanhempainrahaan siirtyy palkallisen sairausloman, raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työnantajalle siltä osin kuin päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkkauksen määrää.
2. Työntekijä, jolle maksetaan tämän liitteen mukaisesti palkkaa sairausloman, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, on velvollinen noudattamaan niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain nojalla työnantajalle suoritettavan päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan hakemista varten.
3. Sairausloma-, raskaus- tai vanhempainvapaa-ajan palkka voidaan maksaa vähennettynä päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan määrällä, jos oikeus päivä-, raskaus- tai vanhempainrahaan ei siirry työnantajalle ja tämä johtuu siitä, että työntekijä on laiminlyönyt noudattaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja määräyksiä ja ohjeita.

LIITE 2 Matkustaminen

Matka-aika

1. Matka on suoritettava tarkoituksenmukaisella tavalla siten, ettei matkaan kulu aikaa eikä siitä aiheudu kustannuksia enemmän kuin tehtävien hoitaminen välttämättä vaatii.
2. Matkapäiviltä maksetaan palkka siltä matkaan käytetyltä ajalta, jolta työntekijä matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa kuitenkin enintään niin pitkältä ajalta, että hän saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Matka-aikaa ei lueta työaikaan.
3. Sunnuntai- ja pyhäpäivinä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta maksetaan matka-ajan palkka asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.
4. Milloin työntekijä tehtäviensä luonteen vuoksi itse päättää matkojensa suorittamisesta ja työaikansa käytöstä, ei korvausta matka-ajalta makseta.
5. Työntekijälle on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään vuorokausilepo työmatkan päättymisen ja seuraavan työvuoron alkamisen välillä.

Soveltamisohje

Matka-ajan palkassa on ensinnäkin kysymys sen ansionmenetyksen korvaamisesta, joka työntekijälle aiheutuu siitä, että asianomainen matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa. Tällöin korvausta suoritetaan enintään niin pitkältä ajalta, että työntekijä saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Jos työntekijä työvuorokauden aikana matkallaolon ohella tekee työtä, matka-ajan palkka maksetaan tällä perusteella vain niiltä matkatunneilta, jotka muodostuvat työtuntijärjestelmän mukaisen työajan ja todella työskennellyn työajan erotuksesta. Niin kuin työaikalain (872/2019) 3 §:n 2 momentista käy ilmi, tätä matka-aikaa ei lueta työaikaan.

Matka-ajan palkka maksetaan pykälän 2 momentin perusteella sunnuntai- tai pyhäpäivänä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan. Matka-ajan palkkaa suoritetaan vain todella matkustamiseen käytetyltä ajalta. Milloin työntekijä viettää viikkovapaapäivää tai muutoin on levossa, matka-ajan palkkaa ei suoriteta. Matkustamisen tarkoitukseen liittyvät pysähdysajat (esim. välisasemilla) luetaan matka-aikaan. Sunnuntaina ja muuna vapaapäivänä vuorokauden käsite määräytyy sen mukaan, kuinka asianomaisen työvuorokausi alkaa ja päättyy siitä riippumatta, miltä ajalta sunnuntaityön korotusosa hänelle suoritetaan.

Yleisellä säännöllä ei ole määriteltävissä, kuka on sellaisessa, pykälän 5. kohdan tarkoittamassa asemassa, että häneen ei sovelleta matka-ajan palkkaa koskevia sopimusmääräyksiä. Yksittäistapauksessa on huomiota kiinnitettävä muun ohella tehtävien luonteeseen, henkilön asemaan organisaatiossa sekä siihen, mitä hänen palkkausperusteitaan vahvistettaessa on otettu huomioon.

Matkakustannusten korvaukset

1. Näitä määräyksiä sovelletaan kotimaassa ja ulkomailla tehtyjen työntekijöiden työmatkojen matkakustannusten korvaamiseen, ellei muualla ole toisin säädetty, määrätty tai sovittu.

Työntekijälle, jolla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta matkakustannusten korvauksia tehtävän suorittamista pyytäneeltä toimeksiantajalta, suoritetaan työnantajan varoista matkakustannusten korvauksia vain siltä osin kuin toimeksiantajan maksamat korvaukset ovat näiden määräysten mukaisia korvauksia pienemmät.

2. Matkakustannuksina pidetään niitä ylimääräisiä menoja, joita asianomaisella on ollut työmatkan johdosta.

Työmatkasta maksetaan matkakustannusten korvauksena matkustamiskustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumis- ja hotellikorvausta ja yömatkarahaa. Lisäksi maksetaan eräitä erilliskorvauksia.

3. Matkakustannusten korvaus ja päiväraha suoritetaan kulloinkin voimassa olevan Verohallinnon verovapaita matkakustannusten korvauksia koskevan päätöksen mukaisesti.

4. Työmatka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin huomioon ottaen työmatkan ja asianomaisen hoidettavaksi määrättyjen tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen on mahdollista.

Soveltamisohje

Matkustustapaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä matkan välitömiä kustannusten ohella myös muihin kokonaiskustannuksiin vaikuttaviin seikkoihin, muun muassa matkan vaikutuksiin työajan käyttöön. Kaikki matkan keston, matkustustapaan ja kustannuksiin vaikuttavat erityistekijät tulisi esittää matkasuunnitelmassa ennen matkaa. Vertailua suoritettaessa voidaan työajan säästön lisäksi ottaa huomioon myös vapaa-ajan merkittävä säästö.

Jos työmatkan perustellusta matkan kokonaiskustannuksia alentavasta syystä (esimerkiksi ulkomaanmatkoilla ns. matkapaketin edullisuuden johdosta) sisällytetään sellaista ”ylimääräistä matka-aikaa”, jota matkaohjelma ei sinänsä edellytä, on tämä matka-aika korvattavaa vain, jos se on sisällytetty matkasuunnitelmaan. Ylimääräisen matka-ajan matkasuunnitelmaan sisällyttämisen edellytyksenä on aina, että matkan kokonaiskustannukset alenevat

merkittävästi ja että työmatkan piteneminen on kohtuullisessa suhteessa saavutettuun säästöön nähden ja matka siten kokonaisuutena suoritetaan työnantajalle edullisimmalla tavalla.

Työmatkasta ei suoriteta korvausta enempää kuin mitä olisi ollut maksettava, jos työmatka olisi tehty työnantajalle edullisimmalla tavalla. Täten esimerkiksi omalla autolla tehdystä työmatkasta suoritetaan korvaus sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen, mikäli tämä olisi ollut edullisempaa. Jos muuta riittävää selvitystä ei ole esitetty, voidaan yleisten kulkuneuvojen kustannusten laskemiseksi käyttää yleisiä taksoja (esim. kertalipun hinta tai Matkahuollon taulukot).

5. Asianomaiselle maksetaan korvaus matkalipusta sekä hänen suorittamiinsa paikka- ja makuupaikkalipuista, välttämättömistä työvälineiden kuljetamisesta aiheutuneista rahtimaksuista sekä muista niihin verrattavista välttämättömistä varsinaiseen matkustamiseen kuuluvista maksuista. Taksin sekä tilaus- tai vuokra-ajoneuvon käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos sen käyttö on perusteltua ottaen huomioon 4 kohdassa mainitut edellytykset. Lentokentällä, rautatieasemalla ja hotellimajoituksen yhteydessä perittävä auton seisontapaikkamaksu korvataan tositteiden mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta päivältä kutakin työmatkaa kohti.

6. Erilliskorvaukset

Työmatkasta aiheutuvina kuluina korvataan tositteiden mukaisesti seuraavat kulut:

- lentokenttävero;
- ulkomaanmatkoilla passi- ja viisumimaksut;
- välttämättömät lääke- ja rokotusmaksut;
- ulkomaanmatkoilla matkatavaravakuutuksen vakuutusmaksu enintään 1 600 euroa vakuutusmäärästä sekä enintään 31 päivää kestävää työmatkaa varten otetun kertamatkustajavakuutuksen vakuutusmaksu siltä osin kuin se oikeuttaa matkasairaudesta, tapaturmasta tai matkan peruuntumisesta tai keskeytymisestä aiheutuviin kulukorvauksiin tai koko vuoden ajaksi otetun matkustajavakuutuksen enintään 50 euroa vakuutusmaksu,
- välttämättömät matkan järjestelyihin ja työasioihin liittyvät puhelin- ja viestintäkulut asiallisin perustein;
- hotellimajoituksen yhteydessä perittävä tallelokerovuokra
- muut pakolliset edellisiin verrattavat maksut

7. Matkalasku ja tositteet

Matkan kustannuksista on haettava korvausta matkalaskulla, joka on jätettävä työnantajalle kahden kuukauden kuluessa matkan päättymisestä uhalla, että oikeus korvaukseen muutoin menetetään. Erityisestä syystä voi työnantaja määrätä, että korvausta on haettava edellä mainittua lyhyemmänkin kohtuullisen ajan kuluessa. Työnantaja voi hakemuksesta myöntää luvan korvauksen maksamiseen, vaikka korvausta ei ole haettu määräajassa. Matkalaskuun on liitettävä tositteet syntyneistä kustannuksista silloin, kun tosite niistä on ollut saatavilla.

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY:N JA
SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY:N VÄLINEN

SUOMEN KANSALLISOOPPERAN JA -BALETIN KUUKAUSIPALKKAISIA TANSSIJOITA
KOSKEVA

PALKKASOPIMUS 2023–2025

1 § SOVELTAMISALA

Tällä sopimuksella määrätään Suomen kansallisoopperan ja -baletin palveluksessa olevien kuukausipalkkaisten tanssijoiden palkkaehdot.

2 § PALKKALUOKAT

Tanssijoille maksetaan seuraavia M-palkkaluokkien mukaisia palkkoja:

M 20

M 21

M 22

M 23

M 24

M 25

Harjoittelijaksi voidaan kiinnittää palkkaluokkaan M18 korkeintaan kolmeksi (3) vuodeksi.

Pöytäkirjamerkintä:

1.8.2013 aloittavan Nuorisoryhmän (nuorisobaletin) tanssijat voidaan kiinnittää palkkaluokkaan koko harjoittelun ajaksi.

3 § TEHTÄVÄLUOKITUS JA NÄYTÖSKORVAUKSET

Tehtäväluokitus

AA-rooli Päätehtävä tai erittäin vaativa solistitehtävä kokoillan baletissa

A-rooli Pienoisbaletin päätehtävä, vaativa solistitehtävä tai erittäin iso rooli

BB-rooli Solistitehtävä, iso rooli tai erittäin vaativa kuorotehtävä

B-rooli Kuorotehtävä (vaativampi), pieni rooli tai pieni solistinen tehtävä

C-rooli Kuorotehtävä

Näytöskorvaus maksetaan seuraavan luokittelun mukaisesti:

Pisteen hinta 1.5.2023 lukien 34,72 euroa ja 1.6.2024 lukien 35,59 euroa.

AA-rooli	8 pistettä
A-rooli	5 pistettä
BB-rooli	4 pistettä
B-rooli	3 pistettä
C-rooli	2 pistettä

Pienoisbaletti-iltojen korvaus:

	1 teos	2 teos	3 teos
A-rooli	5 pist.	7,5 pist	10 pist.
B-rooli	3 pist.	4,5 pist	6 pist
C-rooli	2 pist.	3 pist	4 pist

Harjoittelijalle maksetaan näytöskorvauksia.

Mikäli tanssija esiintyy kahdessa roolissa samassa kokoillan teoksessa, suoritetaan korvaus korkeamman tehtäväluokituksen mukaisesti.

Mikäli tanssija esiintyy kahdessa roolissa eri teoksissa saman näytännön aikana, lasketaan "pohjateokseksi" (eli 1. teokseksi) korkeampiarvoinen rooli.

Mikäli tanssija esiintyy kolmessa tai useammassa näytöksessä saman kokoillan teoksen aikana, suoritetaan hänelle korvauksena yksi lisäpiste.

Mikäli tanssija tanssitehtävän lisäksi joutuu suorittamaan muita tehtäviä, suoritetaan hänelle teoskohtaisesti erikseen sovittava lisäkorvaus näytökseltä.

Esimerkiksi laulukorvauksen suuruus on 1.5.2023 alkaen 26,58 euroa ja 1.6.2024 alkaen 27,24 euroa näytökseltä.

Gaalaesitysten korvauksista voidaan sopia paikallisesti luottamushenkilön kanssa.

4 § PAIKKAUSKORVAUKSET

Jos tanssija joutuu työehtosopimuksen 4 §:n 3. momentin mukaisesti asettumaan toisen tanssijan tilalle ja oppimaan hänen tehtävänsä poikkeuksellisen lyhyellä valmistautumisajalla tai mikäli tanssija siirretään toisen tanssijan tilalle kesken näytöksen, suoritetaan hänelle siitä ylimääräinen korvaus, joka määräytyy tehtävän vaativuudesta ja kiireellisyysasteesta. Euromääräinen korvaus muodostuu näytöskorvauksen perustana olevista pistemääristä oheisen taulukon mukaisesti kerrottuna.

Kiireellisyysaste

1. Esityspäivää edeltävänä päivänä tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla.

AA-rooli	A-rooli	B-rooli	C-rooli
9x8 pist.	9x5 pist.	6x3 pist.	3x2 pist.

2. Valmistautumisaika 2–3 vuorokautta.

AA-rooli	A-rooli	B-rooli	C-rooli
6x8 pist.	6x5 pist.	4x3 pist.	2x2 pist.

3. Valmistautumisaika 4–7 vuorokautta.

AA-rooli	A-rooli	B-rooli	C-rooli
4x8 pist.	4x5 pist.	2x3 pist.	1x2 pist.

4. Valmistautumisaika 8–10 vuorokautta, koskien ainoastaan AA- ja A-rooleja.

AA-rooli	A-rooli
2x8 pist.	2x5 pist.

Kiireellisyysaste määritellään siitä ajankohdasta, kun tanssija saa harjoituksen.

Paikkauskorvauksista voidaan sopia paikallisesti luottamushenkilön kanssa.

5 § TALLENTEET

Kansallisbaletin esitysten tv-lähetyksistä suoritetaan korvaus mahdollisen Suomen kansallisoopperan ja -baletin ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n välisen tallennesopimuksen mukaisesti.

6 § KIERTUERAHA (poistettu 24.3.2023 lukien)

6 § NEUVOTTELUMENETTELY

Tätä sopimusta koskevista erimielisyyksistä on neuvoteltava samoin kuin Suomen Kansallisbaletin tanssijoita koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu.

7 § VOIMASSAOLO

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025.

Sopimukset jatkuvat 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimuksia irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta ja palkkasopimuksesta neuvoteltaessa

ovat aiempien sopimusten määräykset voimassa niin kauan, kunnes uudet sopimukset on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta työehtosopimusta ja palkkasopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

SOPIMUS PAIKALLISESTA SOPIMISESTA

Paikallista sopimista koskevat neuvottelumääräykset

1 §

Paikallisesti voidaan kansallisbaletin harjoittelijoiden osalta sopia voimassa olevan työehtosopimuksen työaikamääräyksistä poikkeavasti.

2 §

Neuvottelu- ja sopijaosapuolina voivat olla työehtosopimukseen sidottu työnantaja tai tämän edustaja sekä luottamushenkilö, jonka edustettavia asia koskee. Lisäksi työehtosopimusosapuolet voivat sopia paikallisista poikkeuksista työehtosopimukseen.

3 §

Jotta sopimus olisi pätevä, on sen oltava kirjallinen ja siitä on käytävä ilmi, keitä sopimus koskee. Lisäksi sopimuksesta tulee käydä ilmi, mistä työehtosopimuksen työaikamääräyksestä on sovittu toisin ja mikä on näiden sopimusehtojen sisältö.

4 §

Paikallinen sopimus tulee voimaan sovittuna ajankohtana, kuitenkin aikaisintaan kuukauden kulutta siitä, kun tämän työehtosopimuksen osapuolet ovat saaneet siitä kirjallisesti tiedon. Työehtosopimusosapuolella on oikeus riitauttaa paikallinen sopimus kuukauden kuluessa sen tiedoksi saamisesta, mikäli paikallinen sopimus on tehty työehtosopimuksen tai lain vastaisesti. Työehtosopimusosapuolilla on tällöin mahdollisuus sopimalla muuttaa paikallista sopimusta. Näin muutettu paikallinen sopimus tulee voimaan työehtosopimusosapuolten sopimana ajankohtana.

5 §

Paikallisella sopimuksella on sama oikeusvaikutus kuin työehtosopimusosapuolten välisellä työehtosopimuksella, jonka määräyksiä sovelletaan harjoittelijoihin muilta osin siten, kuin niistä on kulloinkin sovittu.

6 §

Edellä oleviin neuvottelumääräyksiin perustuvien paikallisten sopimusten tulkintaa koskevat erimielisyydet ratkaistaan kuten työehtosopimuksen erimielisyydet.

1.11.2013

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

PALKKATAULUKKO

M-TAULUKKO 1.5.2023 TANSSIJAT

Ikälisä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18
Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 – 1 / 0	1 / 0 – 4 / 0	4 / 0 – 8 / 0	8 / 0 – 11 / 0	11 / 0 – 15 / 0	15 / 0 – 18 / 0	18 / 0 – 65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 795,23	1 883,02	1 975,21	2 071,99	2 163,46	2 237,80	2 281,77
M11	1 825,97	1 915,31	2 009,09	2 107,58	2 200,63	2 276,27	2 321,01
M12	1 860,40	1 951,45	2 047,04	2 147,43	2 242,29	2 319,38	2 364,99
M13	1 894,49	1 987,24	2 084,65	2 186,90	2 283,54	2 362,07	2 408,53
M14	1 937,38	2 032,28	2 131,92	2 236,56	2 335,42	2 415,76	2 463,31
M15	1 986,27	2 083,62	2 185,80	2 293,13	2 394,54	2 476,96	2 525,71
M16	2 052,06	2 152,67	2 258,33	2 369,28	2 474,11	2 559,32	2 609,73
M17	2 130,74	2 235,30	2 345,09	2 460,38	2 569,32	2 657,86	2 710,25
M18	2 229,37	2 338,87	2 453,83	2 574,55	2 688,63	2 781,34	2 836,19
M19	2 338,20	2 453,15	2 573,83	2 700,55	2 820,26	2 917,59	2 975,17
M20	2 465,90	2 587,23	2 714,62	2 848,38	2 974,77	3 077,52	3 138,28
M21	2 634,82	2 764,59	2 900,85	3 043,91	3 179,12	3 289,00	3 353,98
M22	2 909,31	3 052,81	3 203,48	3 361,68	3 511,17	3 632,68	3 704,53
M23	3 063,19	3 214,38	3 373,14	3 539,81	3 697,32	3 825,34	3 901,06
M24	3 265,69	3 426,97	3 596,35	3 774,20	3 942,24	4 078,83	4 159,92
M25	3 492,29	3 664,93	3 846,20	4 036,53	4 216,93	4 363,74	4 450,60
M26	3 829,00	4 018,47	4 217,95	4 427,75	4 626,00	4 787,15	4 882,45
M27	4 229,91	4 440,30	4 661,20	4 893,17	5 112,37	5 290,53	5 395,91
M28	4 669,12	4 901,49	5 145,47	5 401,64	5 643,72	5 840,46	5 956,84

M-TAULUKKO 1.6.2024 TANSSIJAT

Ikälisä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18
Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 – 1 / 0	1 / 0 – 4 / 0	4 / 0 – 8 / 0	8 / 0 – 11 / 0	11 / 0 – 15 / 0	15 / 0 – 18 / 0	18 / 0 – 65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 840,11	1 930,10	2 024,59	2 123,79	2 217,55	2 293,75	2 338,81
M11	1 871,62	1 963,19	2 059,32	2 160,27	2 255,65	2 333,18	2 379,04
M12	1 906,91	2 000,24	2 098,22	2 201,12	2 298,35	2 377,36	2 424,11
M13	1 941,85	2 036,92	2 136,77	2 241,57	2 340,63	2 421,12	2 468,74
M14	1 985,81	2 083,09	2 185,22	2 292,47	2 393,81	2 476,15	2 524,89
M15	2 035,93	2 135,71	2 240,45	2 350,46	2 454,40	2 538,88	2 588,85
M16	2 103,36	2 206,49	2 314,79	2 428,51	2 535,96	2 623,30	2 674,97
M17	2 184,01	2 291,18	2 403,72	2 521,89	2 633,55	2 724,31	2 778,01
M18	2 285,10	2 397,34	2 515,18	2 638,91	2 755,85	2 850,87	2 907,09
M19	2 396,66	2 514,48	2 638,18	2 768,06	2 890,77	2 990,53	3 049,55
M20	2 527,55	2 651,91	2 782,49	2 919,59	3 049,14	3 154,46	3 216,74
M21	2 700,69	2 833,70	2 973,37	3 120,01	3 258,60	3 371,23	3 437,83
M22	2 982,04	3 129,13	3 283,57	3 445,72	3 598,95	3 723,50	3 797,14
M23	3 139,77	3 294,74	3 457,47	3 628,31	3 789,75	3 920,97	3 998,59
M24	3 347,33	3 512,64	3 686,26	3 868,56	4 040,80	4 180,80	4 263,92
M25	3 579,60	3 756,55	3 942,36	4 137,44	4 322,35	4 472,83	4 561,87
M26	3 924,73	4 118,93	4 323,40	4 538,44	4 741,65	4 906,83	5 004,51
M27	4 335,66	4 551,31	4 777,73	5 015,50	5 240,18	5 422,79	5 530,81
M28	4 785,85	5 024,03	5 274,11	5 536,68	5 784,81	5 986,47	6 105,76

palta

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Eteläranta 10, 6. krs
PL 62, 00131 Helsinki
Vaihde 020 595 5000
www.palta.fi

M

Muusikkojen liitto

Suomen Muusikkojen liitto ry

Pieni Roobertinkatu 16, 5. krs,
00120 Helsinki
Puh. 09 6803 4070
www.muusikkojenliitto.fi

**OOPPERA
BALETTI**

Suomen kansallisooppera ja -baletti

Puh. 09 4030 21
Helsinginkatu 58
PL 176, 00251 Helsinki
oopperabaletti.fi

JÄLKIPAINOS KIELLETÄÄN.